

GLISNE | KASINA WIELKA | KASINKA MAŁA | LUBOMIERZ | ŁĘTOWE
ŁOSTÓWKA | MSZANA GÓRNA | OLSZÓWKA | RABA NIŻNA

Mszana Dolna

NASZA GMINA

WRZESIEŃ 2023 Nr 3 [107] BIULETYN SAMORZĄDOWY

WWW.MSZANA.PL

ODEBRANO INWESTYCJĘ DROGOWĄ
W OLSZÓWCE STR. 29

ŚWIĘTO GMINY MSZANA DOLNA STR. 32

PODZIĘKOWANIA DLA EMERYTOWANYCH
DYREKTORÓW STR. 36

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY
FOT. KATARZYNA ZABCZYŃSKA

Zamknięta DK 28 w Kasinie Wielkiej zapowiada jesień pełną wyzwań

W ostatnich miesiącach jedną z najważniejszych spraw jest zorganizowanie alternatywnego, płynnego i bezpiecznego ruchu dla wszystkich użytkowników zamkniętej drogi krajowej nr 28 w Kasinie Wielkiej.

W wyniku uaktywnienia osuwiska droga została wyłączona z ruchu. Zarządca drogi wprowadził objazd po drogach lokalnych, nie przystosowanych do dużego natężenia ruchu i znacznych obciążeń. Gmina Mszana Dolna i ościennie samorządy zainteresowane rozwiązaniem kryzysu spowodowanego wyłączeniem DK 28 podjęły interwencję, w wyniku której objazd tranzytowy zostanie poprowadzony inną trasą. Ruch zostanie przekierowany już znacznie wcześniej, aby ominąć drogę 28.

Te objazdy nie są oczywiście jedyną propozycją dla mieszkańców naszej gminy czy powiatu. Nasi mieszkańcy nadal będą mogli korzystać z istniejących dróg lokalnych (Przez Skrzydlną i Kasinę Wielką oraz przez Łostówkę – Wilczyce, czy Łętowe – Wilczyce).

Mieszkańcy Kasiny Wielkiej, pojazdy transportu publicznego „BUS” oraz służby pomocowe będą mogły poruszać się dodatkowo po lokalnym odcinku drogi gminnej Kasina Wielka „Szymony” – Gruszowiec. Ponieważ ta droga jest bardzo wąska, gmina zleciła opracowanie projektu organizacji ruchu. W oparciu o ten dokument zostaną wprowadzone ograniczenia prędkości i tonażowe dla pojazdów poruszających się tą drogą. W trosce o bezpieczeństwo,

ale również mając na względzie ochronę gminnej infrastruktury, z drogi gminnej korzystać będą mogli TYLKO mieszkańcy, pojazdy transportu zbiorowego i służby ratunkowe.

Dzięki wsparciu rzeczowemu ze strony Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w postaci około 160 ton kruszywa i 40 ton destruktu, poprawiona została droga Ługowina. Liczymy także na wsparcie finansowe z Ministerstwa Infrastruktury, które umożliwi poprawę stanu technicznego drogi przez wieś. W ramach środków gminnych wykonana zostanie naprawa drogi, poszerzenie poboczy, poprawa nawierzchni oraz widoczności. Zostanie wykonanych kilkanaście mijanek umożliwiających w miarę płynny ruch. Prace zostaną zakończone przed sezonem zi-

mowym, aby zimą możliwy był bezpieczny przejazd tą drogą. Gmina wdroży także wyższą kategorię zimowego utrzymania tego objazdu. Mamy nadzieję, że te działania pozwolą przetrwać czas niezbędny do uruchomienia drogi krajowej.

Posiadamy informację, że zarządca drogi – GDDKiA podjął już działania w celu zbadania osuwiska. W oparciu o wyniki badań geologicznych zostanie zaproponowany sposób stabilizacji osuwiska i zaprojektowane prace. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku droga zostanie przywrócona mieszkańcom. Do tego czasu proszę o cierpliwość, wyrozumiałość i szczególną dbałość o bezpieczeństwo.

BOLESŁAW ŻABA
Wójt Gminy Mszana Dolna

Mszana Dolna
NASZA GMINA
BIULETYN SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Gminy Mszana Dolna
ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna
tel. 18 331 00 09, 18 331 02 23, 18 331 02 59

Skład i druk: IPRESS STUDIO www.ipress.pro

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania nadsyłanych tekstów, ich wyboru do publikacji oraz opatrywania własnymi tytułami.

ISSN 1734-8978

Koła Gospodyń Wiejskich otrzymały nowy sprzęt gastronomiczny

Gmina Mszana Dolna pozyskała dotację w wysokości 20 000,00 zł, w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości.

X Międzynarodowe Senioralia w Krakowie 2023 za nami!

Starość to nie choroba. Wszyscy się starzejemy, książki także. Jednak czy ktokolwiek jest mniej albo więcej wart tylko dlatego, że żyje na tym świecie trochę dłużej?

WYDARZENIA

- „Pieśń do Nieba” wybrzmiała dla Ojca Świętego 4
- I miejsce w konkursie „Edmund Wojtyła. Brat św. Jana Pawła II” 5
- W Kasynie Wielkiej uczczono pamięć bohaterów 6

- Zakończono prace renowacyjne przy kapliczce w Łętowie 7
- Koła Gospodyń Wiejskich otrzymały nowy sprzęt gastronomiczny 8
- Sierpniowa Eucharystia z Doliną Mszanki 9

WSPOMNIENIE

- Zmarła Stanisława Nowak wieloletnia dyrektorka Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mszanie Górnej 10
- Wspomnienie o śp. Janie Skolarusie 11

WYDARZENIA

- Zagórzanki na ŚDM w Lizbonie 2
- X Międzynarodowe Senioralia w Krakowie 2023 za nami! 14
- Narodowe Czytanie „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej w Łętowie 16
- VI Piknik Rodzinny w Łętowie 18
- Mała Ojczyzna – warsztaty filmowo-fotograficzne dla mieszkańców Gminy Mszana Dolna 19

- I POKAZ MODY osób z niepełnosprawnością w Mszanie Górnej 20
- Wybierz 9 miesięcy ciąży bez alkoholu! 22
- Młodzi strażacy wypoczywali w Próchnowie 24
- Podsumowanie ubiegłorocznych sukcesów Martyzny Kalety 25
- Otwarcie Muzeum Motorowerów MOPED RETRO w Kasynie Wielkiej 26
- Złote Żywieckie Serce dla Zagórzan 27
- Niezwykły tydzień w Margoninie 28

- Odebrano inwestycję drogową w Olszówce 29
- Pragnęli przybliżyć dzień wolności 30
- Święto Gminy Mszana Dolna 32
- Listopadowe święta – wartość pamięci w harmonii z naturą 35
- Podziękowania dla emerytowanych Dyrektorów 36

- Aktywny czas „Echa Gór” 37
- Uwaga na Wilka! 38
- Prace konserwatorskie na cmentarzu wojennym 38
- Siostry Kaleta z nagrodą wójta 39

„Pieśń do Nieba” wybrzmiąta dla Ojca Świętego

W niedzielę 11 czerwca 2023r. już po raz XVIII w Lubomierzu-Rzekach odbyło się Gorczańskie Spotkanie z Janem Pawłem II. Tradycyjna uroczystość ku czci Papieża Polaka, pomimo niepewnej pogody zgromadziła liczne grono mieszkańców gminy oraz gości.

Patronat honorowy nad XVIII Gorczańskim Spotkaniem z Janem Pawłem II w Lubomierzu-Rzekach objął Ks. Arcybiskup Metropolita Krakowski Marek Jędraszewski. Przed uroczystością delegacje udały się pod Papieżówkę, gdzie złożyły wiązanki oraz zapaliły znicze przy pomniku powstałym na pamiątkę pobytu Kardynała Karola Wojtyły w gorczańskim szałasie w latach 70-tych XX wieku. Wśród zaproszonych gości byli Senator RP Jan Hamerski oraz Poseł na Sejm RP Jan Duda wraz z małżonką. Wiązanki złożyli także przedstawiciele Powiatu Limanowskiego, na czele ze Starostą Mieczysławem Urygą oraz Wicestarostą Agatą Ziębą, Burmistrz Miasta Mszana Dolna Anna Pękała, Wójt Gminy Niedźwiedź Rafał Rusnak wraz z Wiceprzewodniczącym Rady Gminy Niedźwiedź Franciszkiem Rapiakiem, proboszcz Parafii św. Józefa Oblubieńca w Lubomierzu O. Marek Kustroń, przedstawiciele Związku Podhalan oraz szkół działających na terenie Gminy Mszana Dolna. Samorząd gminy reprezentował wójt Bolesław Żaba, przewodniczący rady gminy Jan Chorągwicki, radny gminy Jan Wojciarczyk, zastępca wójta Katarzyna Szybiak oraz sołtys wsi Lubomierz Józef Nieckula.

Główna część uroczystości miała miejsce na polanie „Na ogrodach” przy starej kapliczce. Na początku uroczysto-

ści, O. Marek Kustroń poprowadził Koronkę do Miłosierdzia Bożego. Następnie uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. św. Józefa w Lubomierzu, zaprezentowali bogaty program artystyczny poświęcony Papieżowi pt. „Pieśń do Nieba”. Uczniowie oddali hołd Janowi Pawłowi muzyką i tańcem, w trakcie ich występu prezentowane były także fragmenty najważniejszych homilii, głoszonych przez Ojca Świętego podczas pielgrzymek do Polski.

Po wrażeniach artystycznych przyszedł czas na uroczystą Mszę Św., którą wspólnie koncelebrowali księża z parafii w Lubomierzu, ks. Jan Zajac, a także Ks. Kapelan Stanisław Kowalik.

Kapelan Zarządu Głównego Związku Podhalan w Polsce ks. Stanisław Kowalik podczas głoszonego Słowa Bożego, podkreślał: – *Prowadzą nas wspólne korzenie, którymi jest wiara i tradycja naszych Ojców. (...) Od nas zależy przyszłość naszych pięknych małych Ojczyzn.*

Przytoczył również słowa Jana Pawła II: – *Naród bogaty jest przede wszystkim ludźmi, wypowiedziane w Warszawie, w trakcie jednej z pielgrzymek do Ojczyzny.*

Oprawę muzyczną liturgii zapewnili Chór Parafialny z Lubomierza pod kierownictwem Artura Majchrzaka oraz zespół „Smycki spod Kudłonia” działający w ramach Związku Podhalan Oddział Górali Zagórzańskich w Lubomierzu.

W uroczystości brały udział poczty sztandarowe i delegacje ze szkół i jednostek OSP z terenu gminy, a także z poszczególnych oddziałów Związku Podhalan (Obidza, Niedźwiedź, Ochotnica Dolna, Ochotnica Górna, Kamienica, Łącko, Lubomierz).

Po Mszy św. organizatorzy zaprosili zebranych gości na poczęstunek, przygotowany przez Związek Podhalan Oddział Górali Zagórzańskich oraz rodziców ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Lubomierzu. Nadleśnictwo w Limanowej przygotowało stoisko z atrakcjami dla najmłodszych. Na zakończenie skocznie przygrywała kapela Związku Podhalan Oddział Górali Zagórzańskich w Lubomierzu.

Miejmy nadzieję, że za rok spotkamy się ponownie.

MONIKA HOMA

I miejsce w konkursie „Edmund Wojtyła. Brat św. Jana Pawła II”

Uczeń Szkoły Podstawowej nr 3 w Kasince Matej – Marcin Polański (klasa IV) zdobył I miejsce w wojewódzkim etapie konkursu „Edmund Wojtyła. Brat św. Jana Pawła II”, który odbył się w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 im. ks. prof. J. Tischnera w Wadowicach.

W konkursie organizowanym przez Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach, Wydział Katechetyczny Archidiecezji Krakowskiej oraz Urząd Marszałkowski wzięło udział 88 uczniów szkół podstawowych z całej Małopolski.

W nauce, jak również w dniu finału uczestnikom towarzyszyli katecheci, księża, siostry zakonne i rodzice. Młodzi czytali książkę „Edmund Wojtyła. Brat św. Jana Pawła II” autorstwa Mileny Kindziuk oraz słuchali podcastów przygotowanych przez wadowickie muzeum. Nagrody otrzymało 10 finalistów oraz 3 laureatów.

– *Gratulujemy Marcinowi sukcesu i rozległej wiedzy na temat wyjątkowej postaci Edmunda Wojtyły, który był dla Jana Pawła II nie tylko bratem, ale również przyjacielem i mentorem* – podsumowują zagródcańscy nauczyciele.

DOROTA BOROWIEC

W Kasinie Wielkiej uczczono pamięć bohaterów

Jak co roku, początkiem września, przedstawiciele samorządu, poczty sztandarowe, uczniowie, strażacy oraz mieszkańcy Gminy Mszana Dolna zebraли się na Przysiółku „Mogiła” w Kasinie Wielkiej, by uczcić pamięć żołnierzy 24 Pułku Ułanów, którzy polegli w czasie walk w dniu 4 września 1939 roku.

Pierwszym punktem niedzielnych uroczystości była wizyta na cmentarzu para-

fialnym, gdzie złożono wiązanki i zapalono znicze przy kwaterze wojennej żołnierzy 24 Pułku Ułanów oraz nagrobku Stanisława Dobrowolskiego, artysty rzeźbiarza, który był autorem pomnika poświęconego poległym, znajdującego się na polanie „Mogiła”. Na cmentarzu zebrała się delegacja Gminy Mszana Dolna, na czele z Wójtem Bolesławem Żabą, Przewodniczącym Rady Gminy Janem Chorągwickim, radnymi gminy Haliną Bubińką, Rafałem Kubowiczem i Marci-

nem Wiśniowskim oraz zastępcą wójta Katarzyną Szybiak, delegacja uczniów, a także przedstawicielka Wojewody Małopolskiego – Dyrektor Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa oraz Dziedzictwa Narodowego Joanna Flor-kiewicz-Kamieniarczyk.

Pomimo niesprzyjającej pogody, na przysiółku Mogiła zebraли się zaproszeni goście, poczty sztandarowe OSP oraz szkół podstawowych, a także mieszkańcy gminy. Obchody rozpoczęły się hymnem państwowym. Następnie uczczono pamięć poległych żołnierzy poprzez złożenie kwiatów i zapalenie zniczy przed delegację. Wśród oddających hołd znaleźli się Dyrektor Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa oraz Dziedzictwa Narodowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego Joanna Flor-kiewicz-Kamieniarczyk, radny Powiatu Limanowskiego Bolesław Jania, delegacja gminy Mszana Dolna, Prezes Koła Koleżeńskiego 24 Pułku Ułanów w Kraśniku Marek Rusek wraz z żoną, uczniowie z ZSiP nr 1 w Kasinie Wielkiej oraz uczniowie z ZSiP nr 2 w Kasinie Wielkiej wraz z dyrektorem Zbigniewem Jaroszem.

Mszę św. w intencji poległych odprawił Ks. Jan Zając. Oprawę muzyczną

uroczystości zapewnili Orkiestra Dęta „Echo Zagórzan” z Kasiny Wielkiej oraz chór „Cantate Deo”.

Po zakończeniu Mszy św. młodzież z ZSiP nr 2 w Kasinie Wielkiej zaprezentowała krótki program artystyczny. Po części artystycznej, głos zabrał Wójt Gminy Mszana Dolna Bolesław Żaba, który przypomniał krótką historię wydarzeń, mających miejsce w regionie zagórzkańskim, w czasie II wojny światowej, a następnie w imieniu samorządu gminy Mszana Dolna, złożył podziękowania dla pani dyrektor Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk, za pomoc w pozyskaniu środków finansowych na remont kwatery wojennej znajdującej się na cmentarzu parafialnym w Kasinie Wielkiej. Następnie głos zabrała pani dyrektor, która odczytała list od Wojewody Małopolskiego Łukasza Kmity, przesłany specjalnie na tę okoliczność oraz Prezes Koła Koleżeńskiego 24. Pułku Ułanów w Kraśniku Marek Rusek.

Na uroczystości dotarła także grupa rowerzystów, biorących udział w akcji „I Zagon Rowerowy”, która przejechała trasę z Lubnia przez Dobczyce do Kasiny Wielkiej, liczącą 70 km.

Na zakończenie uroczystości, na wytrwałych czekała wojskowa grochówka, przygotowana przez gospodynie z KGW „Zagórzanki” z Kasiny Wielkiej.

MONIKA HOMA

Zakończono prace renowacyjne przy kapliczce w Łętowem

We wrześniu br. zakończono remont kamiennej kapliczki filarowej, znajdującej się w miejscowości Łętowe.

Kamienna kapliczka powstała w 1898 r. w Łętowem. Bardzo zły stan zachowania kapliczki doprowadził do jej zawalenia, w związku z tym wymagała natychmiastowych prac konserwatorskich.

W 2022 r. Gmina Mszana Dolna pozyskała dotację z budżetu województwa małopolskiego, w ramach programu „Kapliczki Małopolski 2022”, w wysokości 6.000,00 zł. Środki własne gminy wyniosły 4.150,00 zł. Całkowity koszt I etapu prac renowacyjnych przy kapliczce wyniósł 10.150,00 zł.

W tym roku, Gmina Mszana Dolna ponownie pozyskała środki w ramach w/w programu, tym razem w wysokości 8.500,00 zł. Wkład własny gminy wy-

niósł 6.000,00 zł. Całkowity koszt zadania pn. „Kompleksowa renowacja kamiennej kapliczki filarowej w Łętowem – II etap” w ramach programu „Kapliczki Małopolski 2023” wyniósł 14.500,00 zł.

Prace konserwatorskie przeprowadził Stanisław Strzelczyk z Wilczyc.

Kapliczka w Łętowem jest jedną z najstarszych na terenie gminy Mszana Dolna, dzięki środkom województwa małopolskiego oraz gminy Mszana Dolna przywrócono jej godny wygląd i dawny blask.

MONIKA HOMA

Koła Gospodyń Wiejskich otrzymały nowy sprzęt gastronomiczny

Gmina Mszana Dolna pozyskała dotację w wysokości 20 000,00 zł, w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości.

8 kwietnia br., podczas LX Sesji Rady Gminy Mszana Dolna, Wójt Bolesław Żaba wręczył przedstawicielkom Kół Gospodyń Wiejskich promesy z Funduszu Sprawiedliwości. Z pozyskanych środków zakupiono sprzęt gastronomiczny dla 5 kół gospodyń wiejskich z terenu gminy, tj. KGW „Paradne Gosposie” z Kasinki Małej, KGW „Szarne Babki” z Łętowego, KGW Olszówka, KGW „Gosposie z Mszany Górnej” oraz KGW „Zagórzanki” z Kasiny Wielkiej.

W ramach tego zadania, gmina przy udziale Kół Gospodyń Wiejskich wzięła udział w projekcie pt. „Integracja jako forma przeciwdziałania przestępczości”, polegającym na zorganizowaniu akcji informacyjnej, ukierunkowanej na przeciwdziałanie przyczynom przestępczości, adresowanej do społeczności lokalnej, mającej na celu m.in. przedstawienie problemu przemocy domowej, przestępstw na szkodę małoletnich oraz form wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przestępstwami. Akcja odbyła się w dniach 19-20 sierpnia, podczas imprezy plenarnej Gminy Mszana Dolna – Zagórzzańskie Lato.

Na placu stadionu znajdowało się stoisko z hasłem: Przemoc jest Słaba!, gdzie można było zadać pytania, zabrać ulotki, broszury, które informują o lokalnych miejscach udzielających bezpłatnej pomocy ofiarom przestępstw, a zwłaszcza przemocy domowej.

Koła Gospodyń Wiejskich z wykorzystaniem sprzętu zakupionego z dotacji przygotowały także degustację potraw regionalnych.

Zakup sprzętu gastronomicznego oraz materiałów dot. akcji przeciwdziałania przemocy sfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

MONIKA HOMA

Sierpniowa Eucharystia z Doliną Mszanki

27 sierpnia podczas Zagórzańskiej Mszy św., w zabytkowym kościółku p. w. Św. Marii Magdaleny w Kasinie Wielkiej miejsca zajęli członkowie Zagórzańskiego Zespołu Folklorystycznego „Dolina Mszanka”.

Młodzi, uśmiechnięci, wypoczęci i gotowi na edukacyjne wyzwania i obowiązki zaprezentowali się z najlepszej strony. Grupa prowadzona przez Patryka Grzędziaka i Tobiasza Krzysztofa zdobywa laury na przeróżnych konkursach i przeglądach prezentując nasz region i zagórzańską schedę. Jesteśmy z nich niezmiernie dumni! Uczestnicy regionalnej Eucharystii mieli okazję wysłuchać pięknej oprawy muzycznej i liturgicznej, jak również dodatkowego występu na placu przed kościołem. Tym razem, wyjątkowo nie było z nami lokalnych twórców i producentów, bo siły w tym dniu przenie-

siono na Trusiówkę w Lubomierzu, gdzie odbywała się „Niedziela w Gorczańskim Parku Narodowym”.

Jeśli jednak ktoś dobrze zaplanował niedzielę, mógł pojawić się zarówno na Zagórzańskiej Mszy św. jak i w tym pięknym miejscu, tuż nad brzegiem chłodnego potoku Kamienicy. W te wyjątkowo gorące dni na pożegnanie sierpnia i równie wysoką temperaturę można było „oszukać” – chroniąc się w chłodnych wnętrzach naszego kasińskiego zabytku, jak i na gościnnym polu biwakowym, gdzie czekała masa atrakcji.

Nasi niezawodni partnerzy i kreatorzy marki pojawili się zarówno w Kasinie Wielkiej, jak i w Lubomierzu. Tak zrobili np. niezwykle serdeczni i zawsze uśmiechnięci – Grażynka i Józef z Fundacji na Rzecz Rozwoju Kultury Zagórzańskiej, właściciele agroturystyki „Pokoje gościnne u Grażynki”. A Emilia i Grzegorz – przedstawiciele „Stowarzyszenia Miłośników Kultury Góralskiej pod Cyrloł” – zamienili tylko kamerę na smyki i to, co trzeba, z zaangażowaniem wykonali w obu miejscach. Można? Odpowiedź jest prosta – jak tylko są chęci, wszystko jest możliwe!

KREATORZY MARKI ZAGÓRZAŃSKIE DZIEDZINY

Fot. Monika Homa

Zmarła Stanisława Nowak wieloletnia dyrektorka Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mszanie Górnej

W dniu 23 września 2023 r. ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Pani Stanisławy Nowak – emerytowanej dyrektorki Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mszanie Górnej.

Pani Stanisława Nowak była nauczycielką od 46 lat. Przez 26 lat pełniła funkcję dyrektora. Do 2004 r. kierowała Szkołą Podstawową nr 3 w Lubomierzu, a następnie aż do końca tegorocznych wakacji, kiedy to podjęła decyzję o przejściu na emeryturę, była dyrektorką Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mszanie Górnej.

Z wykształcenia była historyczką, co miało znaczenie w jej pracy dydaktycznej. Wpajała wychowankom wiedzę historyczną i była wzorem postawy patriotycznej. Kierowana przez nią szkoła w Mszanie Górnej dawała uczniom przestrzeń do rozwijania tożsamości regionalnej, talentów artystycznych i sportowych.

– Jako Wójt Gminy Mszana Dolna współpracowałem z Panią Stanisławą Nowak przez wiele lat. Często gościłem w prowadzonej przez nią szkole podczas spotkań roboczych i uroczystości szkolnych. Były to zawsze bardzo budujące

spotkania. Pani Dyrektor zabiegała o wszystko, co było potrzebne jej uczniom i była osobą konsekwentną w działaniu. Szkoła była dla niej drugim domem.

Ponad wszelką wątpliwość jej zacięcie organizacyjne, gospodarność i jasna wizja rozwoju spowodowały, że kierowana przez nią placówka stała się miejscem dobrym i bezpiecznym dla uczących się w niej dzieci i młodzieży. Niemal do ostatnich dni życia Pani Stanisława Nowak realizowała swoją misję pedagogiczną z pasją i niesłabnącym zaangażowaniem.

– Dziękuję Pani Dyrektor za współpracę, za wszystkie lata poświęcone edukacji, za jej wkład w rozwój społeczności lokalnej. Dziękuję za każdą lekcję, za każde dobre słowo.

Pani Stanisława Nowak pozostanie w naszej pamięci.

Pozostanie również w sercach wychowanków i tych, którzy przejmują dzisiaj od niej pałeczkę, w nieustającej sztafecie pokoleń.

Stanisława Nowak została pochowana na cmentarzu parafii pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Dobrej.

BOLESŁAW ŻABA
Wójt Gminy Mszana Dolna

Wspomnienie o śp. Janie Skolarusie

W piątkowe popołudnie 15 września 2023 r. w kościele parafialnym w Kasince Małej pożegnaliśmy Śp. Jana Skolarusa - Radnego Gminy Mszana Dolna VIII kadencji.

Jan Skolarus urodził się 21 sierpnia 1962 roku w Mszanie Dolnej. Całe swoje życie związał z Kasinką Małą. Wraz z żoną Teresą prowadził gospodarstwo rolne i pracował zawodowo. Dbał o rozwój i wizerunek Kasinki Małej, szczególnie w okresie, kiedy w 2018 roku miejscowa społeczność obdarzyła go zaufaniem, powierzając mu w wyborach samorządowych mandat radnego.

Śp. Jan Skolarus był również członkiem Rady Parafialnej Parafii Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Kasince Małej. Zmarł 12 września 2023 r.

Bliscy wspominają, że Jan Skolarus wiedział, co w życiu jest najważniejsze, co jest wartościowe i czym jest miłość. Stawiał drugiego człowieka na pierwszym miejscu i był wyrozumiały. Potrafił się cieszyć z małych rzeczy i prostoty życia.

Zapamiętamy go jako człowieka życzliwego i pogodnego. Osiągał wyznaczone cele, był mądrym, uczciwym i pracowitym człowiekiem, ze spokojnym, rzeczowym podejściem do życia.

JAN CHORAĞWICKI
Przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna

Zagórzanki na ŚDM w Lizbonie

„Niezwykłe przeżycie duchowe i umocnienie we wspólnocie” – tak w kilku słowach podsumowują swój wyjazd na Światowe Dni Młodzieży trzy Zagórzanki: Mariola, Karolina i Klaudia. XXXVII spotkanie skupiające młodych katolików z całego świata odbyło się w Portugalii. Do jej stolicy w sierpniu zjechało z tej okazji 1,5 miliona osób.

Centralne wydarzenia mające miejsce w Lizbonie poprzedziły tradycyjne Dni w Diecezjach. Trwały one od 26 do 31 lipca. W tym okresie pielgrzymi przybyli na spotkanie z papieżem zostali przyjęci przez 17 portugalskich diecezji. Do jednej z nich trafiły dwie kasinczan-

ki podróżujące z grupą z Trzemeśni. Diecezja Porto i przynależąca do niej mała parafia Felgueiras stały się dla nich domem na kilka dni.

Organizatorzy Dni w Diecezjach zaplanowali każdy dzień od rana do wieczora. Czas ten wypełniony był modlitwą i skupieniem, ale także dobrą zabawą połączoną z integracją pielgrzymów. Po porannych mszach świętych wyruszali oni, by zwiedzić miejsca mające szczególną wagę dla Portugalczyków. Architektura i aura budowli takich jak Igreja de Santa Quitéria w Felgueiras, Katedra Sé do Porto czy Igreja de Lapa były bardzo imponujące. Ponadto Zagórzanki miały możliwość odwiedzić miejsca znane jedynie przez lokalną społeczność. Rodzi-

na goszcząca zabrała je m.in. na wzgórze Miradouro da Penha, skąd rozciąga się widok na pierwszą siedzibę portugalskich królów oraz do klasztoru Nossa Senhora da Penha de França uznawanego za miejsce uzdrowień.

Wielka serdeczność i gościnność rodziny przyjmującej, jak również pozostałych mieszkańców parafii Felgueiras, sprawiły, że Zagórzanki czuły się u nich, jak między swoimi. Codziennie odbywały się różnorakie aktywności zorganizowane dla pielgrzymów. Wspólne posiłki, potańcówki czy koncerty ukazały ogromną otwartość i wielkie serce Portugalczyków, którzy starali się z całych sił, by pielgrzymi pozytywnie odebrali ich wspólnotę i kraj. Nie było innej opcji – Portugalia z swymi uroczymi i atrakcyjnymi terenami oraz gościnnymi mieszkańcami zjednała sobie pielgrzymów bez reszty. Poranne msze, wieczorne adoracje i procesje, a do tego wspólne grille i koncerty – to była prawdziwa multa fiesta!

2 sierpnia pielgrzymi przenieśli się z swoich diecezji do Lizbony. Tego dnia

do portugalskiej stolicy przybył również papież Franciszek. Oficjalne otwarcie Światowych Dni Młodzieży 2023 nastąpiło 3 sierpnia, kiedy to odbyła się Ceremonia Powitalna w Parku Edwarda VII. Tam też miała miejsce Droga Krzyżowa z młodzieżą w piątek. W sobotni wieczór zaś rozpoczęło się czuwanie, podczas którego papież modlił się wraz z wiernymi na Polu Łaski. Parque Tejo zgromadził wówczas 1,5 miliona osób. Wieczorna adoracja była jednym z najbardziej poruszających momentów – w masie tylu tysięcy ludzi przez kilka minut trwała absolutna cisza. Tak przejmująca i wymowna, że myśli biegły tylko w jedną stronę – ku Jezusowi Chrystusowi.

W niedzielę, 6 sierpnia, odbyła się Msza Posłania wieńcząca Światowe Dni Młodzieży w Lizbonie. Przesłanie, które papież skierował do młodych podczas homilii opierało się na tym, że każdy ma wyjątkową wartość w oczach Boga, który przyjmuje nas do siebie takimi, jacy jesteśmy. Ojciec Święty wielokrotnie podkreślał, że młodzi ludzie powinni pa-

miętać o tych słowach, by towarzyszyły im w chwilach zwątpienia i utwierdzały w pewności, że Bóg jest zawsze obok. Zachęcał ich do tego mówiąc: patrzy teraz na was sam Jezus. Ten, który was zna i odczytuje wasze wnętrza: – *Patrzy w wasze serca, uśmiecha się do was i powtarza wam, że miłuje was zawsze i bezgranicznie. Zawsze i bez-*

granicznie. Idźcie więc i zanieście wszystkim promienny uśmiech Boga! Idźcie i bądźcie świadkami radości wiary, nadziei, która rozgrzewa wasze serca, miłości, którą wnosicie we wszystko. Jaśniejcie światłem Chrystusa. Słuchajcie Go, abyście i wy stali się światłością świata. I nie lękajcie się, bo Pan was miłuje i idzie obok was. Z Nim życie zawsze się odradza.

Papież prosił również, by wciąż modlić się o pokój na Ukrainie. Wezwanie to wybrzmiało również podczas modlitwy wiernych. Wśród siedmiu osób z całego świata wybranych do odczytania kolejnych próśb w swoim języku ojczystym znalazła się członkini Rady Młodzieży Archidiecezji Krakowskiej, Karolina Sentyrz-Kołodziej. Zagórzanka pochodząca z Mszany Dolnej dostała zaszczytu przeczytania po polsku trzeciego wezwania będącego modlitwą za rozsądne i sprawiedliwe rządy państwami.

Jakie były więc tegoroczne Światowe Dni Młodzieży? – *To trzynaście dni pełnych wrażeń, uśmiechów, uścisków i ciepłych słów. Trzynaście dni, podczas których na portugalskich ulicach mieszała się pielgrzymi z odległych stron świata z chęcią dzielenia się swoją wiarą i wspólnym wielbieniem Stwórcy. Trzynaście dni, które wypełnione były modlitwą, muzyką i radością – wspominają Zagórzanki. – *SDM to doświadczenie młodego, żywego Kościoła i jedności łączącej ogrom ludzkich serc. Następnym przystankiem: Seul 2027!**

KLAUDIA GAWRONEK

X Międzynarodowe Senioralia w Krakowie 2023 za nami!

Starość to nie choroba. Wszyscy się starzejemy, książki także. Jednak czy ktokolwiek jest mniej albo więcej wart tylko dlatego, że żyje na tym świecie trochę dłużej?

1 września 2023 był wyjątkowym dniem dla Seniorów ze wszystkich trzech zagórzańskich samorządów. Nasi Seniorzy wzięli udział w X Senioraliach w Krakowie.

Nasz region reprezentowali:

- Gmina Niedźwiedź – reprezentacja seniorów na czele z wójtem gminy p. Rafałem Rusnakiem, sołtysiem wsi Niedźwiedź p. Anną Ogielą – laureatką tytułu Wolontariusza Roku 2022 oraz p. Teresą pracownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Gmina Mszana Dolna – reprezentacja z Domu Pomocy Społecznej z Kasi-ny Wielkiej wraz z opiekunami,

- Miasto Mszana Dolna – reprezentacja z Klubu Seniora+ wraz z kierownikiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Po raz pierwszy w tak doborowym towarzystwie dzięki organizacji Stowarzyszenia Kierunek Przyszłość, którego jako jednym z głównych założeń statutowych jest aktywizacja międzypokoleniowa wzięliśmy udział w X Międzynarodowych Senioraliach w Krakowie!

Cóż to było za wspaniałe wydarzenie zorganizowane po raz dziesiąty przez Stowarzyszenie Manko – Głos Seniora! Chylimy nisko czoła wszystkim organizatorom za tak pięknie i aktywnie przygotowany dla nas dzień. Wydarzenie to miało na celu kształtowanie, jak też utrwalanie wśród seniorów postawy aktywnego obywatela. Ważną inicjatywą, jaką podjęli się organizatorzy jest także integrowanie uczestników, poprzez budowanie świadomości ekonomicznej, prawnej, prozdrowotnej oraz związanej z bezpieczeństwem osób 60+!

Senioralia 2023 w Krakowie pokazały po raz kolejny jak ważne jest, aby integrować wzajemnie społeczeństwo na różnych jego płaszczyznach. W wyjeździe udział wzięli wolontariusze Stowarzyszenia Kierunek Przyszłość wraz z seniorami a więc najmłodszy uczestnik miał 13 lat – najstarszy 76!

W wydarzeniu udział wzięło ponad 5000 seniorów ze 100 miast i 10 państw! Parada przez Kraków z 4000 seniorów na czele, 60 namiotów z poradami i bezpłatnymi badaniami w Parku Jordana, 20 występów artystycznych w tym pokaz 150 Stylowi Seniorzy z 40 gmin, w których udział wzięli zagorzańscy seniorzy!

Program był niezwykle intensywny. Rozpoczęliśmy uroczystą Mszą Świętą w Kościele Mariackim. Następnie uczestnicy w kolorowym pochodzie udali się do Parku im. Henryka Jordana, gdzie przedstawione zostały wykłady edukacyjne (na temat zdrowia, bezpieczeństwa, prawa i ekonomii oraz aktywizacji seniorów), oraz bezpłatne badania i porady lekarskie (badania kardiologiczne, badania ciśnienia, badania słuchu, badania wzroku, badania cukru, pomiar masy ciała).

Nie zabrakło też pokazu mody oraz występów artystycznych: koncert Alexandra Martineza, Duo Performance, Krzysztofa Bigaję, zespołów oraz imprezy integracyjnej, którą poprowadziła światowej sławy DJ Wika – najstarsza DJ-ka Europy – LAT 84! X Senioralia w Krakowie przeszły do historii, jednak wspomnienie o nich zostanie na długo w sercach. Niech dobro, którego tam doświadczone idzie w świat każdego dnia. Dziękujemy Stowarzyszeniu Kierunek Przyszłość za organizację całego wydarzenia.

KAROLINA ZAPAŁA

Narodowe Czytanie „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej w Łętowem

W sobotę 9 września 2023 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Mszanie Dolnej z/s w Kasinie Wielkiej wraz z Biblioteką Publiczną w Łętowem oraz Szkołą Podstawową w Łętowem zorganizowała akcję wspólnego czytania „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej, dotychczas w ten sposób po raz kolejny do ogólnopolskiego wydarzenia pod patronatem pary prezydenckiej.

Tegoroczna edycja Narodowego Czytania była już 12 z kolei. Akcja Narodowe Czytanie jest organizowana od 2012 roku, kiedy to wspólną lekturą był Tadeusz Adama Mickiewicza. Od tej pory w każdej kolejnej edycji są czytane fragmenty najbardziej znanych utworów. Głównym zadaniem akcji jest promocja czytelnictwa i powrót do arcydzieł klasyki polskiej literatury.

Wspólne czytanie fragmentów powieści odbyło się w gościnnych progach Szkoły Podstawowej w Łętowem, gdzie swoją siedzibę ma filia Gminnej Biblioteki Publicznej.

Powieść Nad Niemnem to jedno z najważniejszych dzieł w literaturze polskiej, podejmujące tematykę Powstania Styczniowego.

Gośćmi tegorocznego spotkania byli m. in.: samorządowcy, przedstawiciele Komisji Kultury UG Mszana Dolna, przedstawiciele lokalnej społeczności, księża, nauczyciele

- Katarzyna Szybiak – Zastępca Wójta Gminy Mszana Dolna;
- Milena Trybus – Laureatka I – go miejsca gminnego etapu Konkursu Powiatowego „Maraton Czytelniczy”;
- Ks. Jan Potoplak – proboszcz Parafii w Łętowem;
- Mirosława Jarosz – nauczycielka SP Łętowe;
- Beata Pajdzik – KGW „Śwarne Babki” z Łętowego;
- Aleksandra Surówka – czytelniczka GBP Filia Łętowe;
- Bartosz Jarosz – czytelnik GBP Łętowe;
- Ewa Dorczak- uczennica SP Łętowe;
- Wojciech Węglarz – uczeń SP Łętowe.

– Dziękujemy za piękne prezentacje przygotowanych fragmentów tekstu. Podczas spotkania była możliwość ostemplowania własnego egzemplarza „Nad Niemnem” okazjonalną pieczęcią przyslaną z Kancelarii Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim za udział. Ogromne wyrazy wdzięczności kierujemy do Dyrektora Szkoły Podstawowej w Łętowem – Marioli Mamali, która z wielką serdecznością i entuzjazmem włączyła się w organizację i przygotowanie tego spotkania. Dziękujemy też za poświęcony czas na przygotowanie wydarzenia Renacie Węglarz, prowadzącej Filę Biblioteki Publicznej w Łętowem oraz pracownikom Szkoły Podstawowej. Jesteśmy wdzięczni wszystkim, którzy, przyjęli zaproszenie i przyłączyli się do akcji Narodowego Czytania 2023 – podsumowała Elżbieta Ciężadlik Dyrektor GBP Mszana Dolna z/s w Kasinie Wielkiej.

ELŻBIETA CIĘŻADLIK

i uczniowie SP w Łętowem, czytelnicy, bibliotekarze Gminy Mszana Dolna.

Czytali w kolejności:

- Jolanta Mardausz – radna, przewodnicząca Komisji Kultury UG Mszana Dolna;
- Krzysztof Niedojad – radny Gminy Mszana Dolna;

VI Piknik Rodzinny w Łętowem

Tradycyjnie już po raz VI społeczność, wsi Łętowe spotkała się na Pikniku Rodzinnym. Organizowanie tego wydarzenia wpisało się już na stałe do tradycji naszej miejscowości, a ta plenerowa impreza cieszy się ogromnym powodzeniem.

W tym roku wszystkich zebranych przywitała przepiękna słoneczna pogoda, pomimo że dzień wcześniej padał deszcz. Uroczystość rozpoczęła się Mszą świętą, którą sprawował proboszcz ks. Jan Potoplak wraz z księdzem katechetą. Oprawę muzyczną zapewnił nasz niedawno powstały ze-

spół *Folkowe Łętowe*, pod kierownictwem Grzegorza Cyrka, który również tego dnia zaprezentował się przed zebranymi gośćmi. Wszystkich uczestników powitał i zaprosił do wspólnej zabawy sołtys wsi Pan Zbigniew Florek, podziękował wszystkim za trud przygotowania festynu oraz sponsorom za wsparcie. Następnie oddał prowadzenie spotkania Pani Teresie Przybylskiej. W czasie trwania festynu przez całe popołudnie na piknikowej scenie można było podziwiać występy artystyczne przygotowane przez uczniów Szkoły Podstawowej. Przed publicznością zaprezentowało się również *Bajkowe Przedszkole* oraz ze-

spół regionalny *Łętowanie*, pod kierownictwem Pani Zuzanny Potoniec i Pana Huberta Rapciaka. Jak zawsze Panie z Koła Gospodyń Wiejskich zadbały o dawkę dobrego humoru. W trakcie części artystycznej można było również podziwiać występy zarówno młodszych jak i starszych członków zespołu *Dolina Mszanki* oraz *Stowarzyszenia Orkiestra Dęta z Mszany Górnej*. W trakcie całego popołudnia nie zabrakło atrakcji dla najmłodszych. Były dmuchane zjeżdżalnie, lody oraz animatorzy malujący uśmiechnięte buzie. Przy stoisku KGW, które prowadziło akcję promocyjną pn. „Natura od kuchni Lasów Państwowych” można było skosztować wiele specjalów pochodzenia leśnego. Był bigos myśliwski, wędliny z dzika, potrawy z grzybów i wiele słodkości. Na zakończenie Pikniku do wspólnej zabawy tanecznej trwającej do późna pora rwał wszystkich zespół *Saksowni*. Strażacy OSP Łętowe przygotowali grilla oraz pokaz samochodu bojowego.

Piknik Rodzinny zaszczylicili swoją obecnością zaproszeni goście. Przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna Jan Chorągwicki, pracownicy Urzędu Gminy, sołtysi wsi Mszana Górna i Lubomierz, Prezes OSP Mszana Górna Michał Bieniek Prezes OSP Lubomierz Piotr Doll oraz Józef Malec Prezes OSP Łóstówka.

W przygotowanie pikniku zaangażowało się, jak co roku bardzo wiele osób. Druhowie OSP Łętowe na czele z Prezesem Grzegorzem Kołodziejem. Dziękujemy wspólnocie parafialnej wraz z księdzem Proboszczem, Radzie Sołectkiej na czele z sołtysem Zbigniewem Florkiem, Kołu Gospodyń Wiejskich oraz Stowarzyszeniu *Łętowanie*, Zespołowi *Folkowe Łętowe*, jak również dzieciom i nauczycielom za przygotowanie pięknych występów. Pani Teresie ze Szkoły Górskiej w Łętowym dziękujemy za poprowadzenie naszego spotkania.

Organizacja pikniku była możliwa dzięki wsparciu w ramach Funduszu Sołectkiego- promocja wsi Łętowe.

Podziękowania należą się również sponsorom, bez pomocy których byłoby trudno zorganizować tak wspaniałą zabawę.

ORGANIZATORZY

Mała Ojczyzna – warsztaty filmowo-fotograficzne dla mieszkańców Gminy Mszana Dolna

Stowarzyszenie Filmowe – Wyspy Kultury z Łętowego, zrealizowało projekt „Mała ojczyzna – warsztaty filmowo-fotograficzne dla mieszkańców Gminy Mszana Dolna”, współfinansowany przez Gminę Mszana Dolna ze środków otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2023 r., w ramach współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi.

W warsztatach realizowanych przede wszystkim w czerwcu 2023 roku, uczestniczyły dzieci, młodzież i dorośli z terenu Gminy Mszana Dolna. Podczas zajęć teoretycznych uczestnicy zapoznali się z obsługą sprzętu filmowego, ze sposobami kadrowania, oświetlenia planu, podziału pracy w zespole filmowym.

Zajęcia praktyczne, warsztatowe dostarczyły oczywiście spory zapas wiedzy, ale też i radości. Młodzież i dzieci stworzyły własny plan filmowy pod okiem specjalistów i w zależności od wyznaczonych zadań, przeprowadzały wywiady z mieszkańcami, tworzyły podstawy reportażu filmowego na temat swoich okolic i sposobu życia na wsi. Mieli okazję wcielić się i przećwiczyć wiele ról filmowych, aktora, reżysera, kierownika planu, oświetleniowca, kłapsera, scenarzysty, operatora, scenografa, stylisty i kostiumografa). Większość dzieci wypowiadała się bardzo pozytywnie o swoim środowisku, ceniąc spokój i ciszę życia w małej miejscowości.

– *Wiele dowiedzieliśmy się wszyscy wspólnie o najbliższej okolicy, szukając w ramach warsztatów lokacji filmowych dla naszych zdjęć. Mieliśmy ambicje wykorzystać lokalne stroje, architekturę, narzędzia, rekwizyty, aby stworzyć wspólnie z uczestnikami „żywe, malarzkie obrazy” jeszcze bardziej podkreślając piękno kultury ludowej.* – zaznaczają organizatorzy warsztatów.

Wyspy Kultury
Stowarzyszenie Filmowe

Szczególne podziękowania należą się Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Mszanie Górnej, Pani mgr Stanisławie Nowak za udostępnienie Zagórzańskiej Izby Regionalnej znajdującej się na terenie szkoły oraz pani mgr Ewelinie Płachczyńskiej-Struś za pomoc w doborze rekwizytów na potrzeby realizacji zdjęć.

Inspiracją dla uczestników stały się między innymi obrazy Włodzimierza Przerwy -Tetmajera (2023 -ogłoszono Rokiem Tetmajera), przyrodniego brata Kazimierza – Przerwy Tetmajera, Patrona Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mszanie Górnej. Korzystając z twórczości Tetmajera uczestnicy podczas warsztatów mieli okazję zaadaptować jego obrazy do własnych celów, aby „odtworzyć” klimat zagórzańskiej „modlitwy wieczornej przy świecach”, czy scen rodzajowych z życia codziennego na wsi, takich jak między innymi „obieranie ziemniaków”.

Stowarzyszenie Filmowe – Wyspy Kultury zmontowało pamiątkowy klip z ujęć realizowanych przez uczestników warsztatów. Można go obejrzeć na platformie YouTube: [youtu. be/qusx2U1Rs5U](https://youtu.be/qusx2U1Rs5U)

MAŁGORZATA FLIG

I POKAZ MODY osób z niepełnosprawnością w Mszanie Górnej

6 lipca w Szkole Podstawowej nr 1 w Mszanie Górnej odbył się I Pokaz Mody Osób z Niepełnosprawnościami. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Mszanie Górnej oraz Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteluktualną – Koło w Mszanie Dolnej.

Przybyłych gości powitały Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Mszanie Górnej – Natalia Szymoniak oraz Prezes Polskiego Sto-

warzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteluktualną – Koło w Mszanie Dolnej – Krystyna Porębska. Następnie Bolesław Żaba, Wójt Gminy Mszana Dolna, który objął patronatem honorowym to wydarzenie i podkreślił rolę Środowiskowego Domu w opiece i wsparciu nad osobami z niepełnosprawnościami. Całą imprezę poprowadzili pro bono Zuzanna Korda oraz Bartosz Gocał, którzy znakomicie wczuli się w klimat pokazu.

W pokazie mody wzięło udział 12 placówek wsparcia dla osób z niepełno-

sprawnościami z terenu małopolski: Środowiskowy Dom Samopomocy z Kalwarii Zebrzydowskiej, Środowiskowy Dom Samopomocy z Zegartowic, Środowiskowy Dom Samopomocy z Dobczyc, Dom Pomocy Społecznej z Kasiny Wielkiej, Warsztaty Terapii Zajęciowej z Tymbarku, Dom Pomocy Społecznej z Mszany Dolnej, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteluktualną z Mszany Dolnej, Dom Pomocy Społecznej z Raby Niżnej, Środowiskowy Dom Samopomocy z Mszany Górnej, Środowiskowy Dom Samopo-

mocy z Lubnia, Dom Pomocy Społecznej ze Szczyrzyca, a także Środowiskowy Dom Samopomocy z Limanowej.

Każda z wyżej wymienionych drużyn zaprezentowała swoją kolekcję strojów o tematyce recyklingu. Wszystkie kreacje były wykonane z surowców wtórnych, a ich kreatywność i staranność robiła ogromne wrażenie. Pokaz był kolorowy, pełen emocji, dobrego humoru, świetnej muzyki i doskonałej zabawy, którą dodatkowo uświetnił swoim charakterystycznym występem Kordian Cieślak.

Jury w składzie: Maria Zapała – właścicielka firmy „M-Fashion”, Barbara Dorczak – właścicielka firmy „Dorczak Designer”, oraz wokalista Kordian Cieślak mieli niełatwe zadanie wytypowania 3 najlepszych drużyn w kategorii strój oraz show. Ostatecznie w kategorii strojów zwyciężył Środowiskowy Dom Samopomocy z Zegartowic, a na kolejnych stopniach podium stanęły Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Mszanie Dolnej i Środowiskowy Dom Samopomocy z Dobczyc. Z kolei w kategorii show zwyciężył Środowiskowy Dom Samopomocy z Mszany Górnej, drugie miejsce zajął Dom Pomocy Społecznej z Kasiny Wielkiej, a trzecie Środowiskowy Dom Samopomocy z Sułkowic – Filia w Lubniu. Dodatkowo wszyscy uczestnicy pokazu otrzymali upominki za udział w wydarzeniu.

Na przybyłych gości czekał słodki poczęstunek w dużej mierze przygotowany przez uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Mszanie Górnej oraz ich opiekunów i rodziców, a także gorące danie przygotowane przez „Gospoie” z Mszany Górnej oraz „Śwarne Babki” z Łętowego.

Warto wspomnieć, że wydarzeniu o tematyce recyklingu towarzyszył „Piknik ekologiczny” podczas którego najmłodszy mieli zapewnione atrakcje w postaci: malowania twarzy, tworzenia baniek mydlnych, zabawy na dmuchańcu. Dostępny był także pokaz nowoczesnych i ekologicznych kotłów wiodących producentów. Podczas pikniku można było uzyskać informacje na temat możliwości skorzystania z dofinansowania na wymianę źródła ciepła w domach.

Gorące podziękowania kierujemy w stronę instytucji i sponsorów, bez których I Pokaz Mody Osób z Niepełnosprawnością w Mszanie Górnej nie byłby tak wyjątkowym wydarzeniem:

- Gmina Mszana Dolna
- Pierogi ANKA
- Piekarnia SWAT
- Maria Zapała M-Fashion
- Barbara Dorczak Dorczak designer
- ELKOM Kołodziej Eliaz
- Bolesław Jania Cukiernictwo
- Tymbark
- GDM Partner w Biurze
- Państwo Beata i Krzysztof Kuś
- Maria Majda Foto-Filmowanie MAJKA
- Jania Tartaczniactwo Mszana Górna
- Zakład Mięсны Cichańscy

NATALIA SZYMONIAK

9 września 2023 r. obchodziliśmy Światowy Dzień FAS

Wybierz 9 miesięcy ciąży bez alkoholu!

Ideą rozmaitych „światowych dni” jest koncentrowanie uwagi opinii publicznej na konkretnym zagadnieniu, zmiana postaw oraz wyrażenie społecznej solidarności.

Światowy dzień FAS zwany też Dniem Świadomości FAS jest obchodzony corocznie na całym świecie w dniu 9 września (9.09 – zestawienie dziewiątek kojarzy się z dziewięcioma miesiącami ciąży). Oprócz zwrócenia uwagi na problemy osób z Alkoholowym Zespołem Płodowym, ma on na celu uświadomienie przyszłym matkom szkodliwości picia alkoholu w czasie ciąży i jego negatywnego wpływu na rozwój płodu, a w konsekwencji na dalszy rozwój dziecka.

Co to jest FASD?

Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) jest nieuleczalnym, niegenetycznym zespołem chorobowym mogącym wystąpić u dzieci, których matki piły alkohol w czasie ciąży. Ponieważ nie ma „bezpiecznej” ilości alkoholu, której spożycie nie naraża dziecka na wystąpienie FASD, kobiety planujące dziecko lub spodziewające się go nie powinny pić alkoholu! Tylko zachowując całkowitą abstynencję kobieta w ciąży eliminuje ryzyko wystąpienia FASD u swojego dziecka!

FASD charakteryzują:

- uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego
- zaburzenia neurologiczne
- opóźnienie rozwoju fizycznego i psychicznego
- zaburzenia zachowania
- niedorozwój umysłowy
- nadpobudliwość psychoruchowa
- wady rozwojowe (m. in.: serca i stawów).

@ciazabezalkoholu

Instytut Nowej Kultury

instytutnowejkultury.pl

9.09.2023
ŚWIATOWY
DZIEŃ
FASD

Każda ilość alkoholu spożyta przez kobietę w ciąży może spowodować nieodwracalne szkody w zdrowiu jej dziecka.

**WYBIERZ 9 MIESIĘCY
BEZ ALKOHOLU!**

Skutkiem tych nieprawidłowości mogą być u dziecka trudności z:

- uczeniem się
- koncentracją uwagi
- pamięcią i zdolnością do rozwiązywania problemów
- koordynacją ruchową
- zaburzeniami mowy
- relacjami z ludźmi
- przestrzeganiem norm społecznych.

Deficyty związane ze Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) mają wpływ na rozwój intelektualny oraz społeczny także w okresie dorastania i po osiągnięciu dorosłości.

Najcięższą formę uszkodzeń wywołanych prenatalną ekspozycją na alkohol stanowi **Płodowy Zespół Alkoholowy (FAS)**, w którym oprócz uszkodzeń ośrodkowego układu nerwowego, jak opisane powyżej, wstępują również:

prenatalne i postnatalne zaburzenia wzrostu (masa + długość ciała)

dysmorfie twarzy (charakterystyczne cechy budowy twarzy: wąskie szpary powiekowe, brak rynienki podnosowej, brak górnej czerwień wargowej).

Ponadto, do często występujących cech fizycznych należą:

- małogłowie (mikrocefalia)
- spłaszczona środkowa część twarzy
- krótki, zadarty nos
- mała żuchwa
- niesymetrycznie osadzone uszy
- zmarszczka nakątna (w kącie oka).

Powyższe cechy nie zawsze muszą świadczyć o uszkodzeniach wywołanych ekspozycją płodu na działanie alkoholu. Oceny tego, czy występowanie danej cechy jest związane z płodową ekspozycją na alkohol może dokonać tylko lekarz!

Pamiętaj, że zaburzeniom związanym z FASD można w 100% zapobiec poprzez abstynencję w ciąży!

Mity i fakty na temat spożywania alkoholu w czasie ciąży

Mit 1. Mój lekarz powiedział, że spokojnie można wypić jedną bądź dwie lampki wina w ciąży

Twój lekarz może nie wiedzieć o negatywnym wpływie alkoholu na prawidłowy rozwój dziecka, bądź czuć się niekomfortowo w rozmowie dotyczącej wpływu alkoholu na zarodek, czy płód. Niestety wielu lekarzy nie posiada wiedzy z zakresu teratogennego działania alkoholu na płód. Ponadto, niektórzy lekarze mogą czuć się niezręcznie w rozmowie z kobietą, która nie jest skłonna do abstynencji w ciąży, dlatego też, mogą aprobować małe ilości wina w ciąży. Postawa ta jest niezgodna z rekomendacjami i naukowymi doniesieniami o teratogennym działaniu alkoholu.

Mit 2. Moje znajome, czy kobiety w mojej rodzinie piły nieznaczne ilości alkoholu w ciąży i ich dzieci są zdrowe

Każda ciąża jest inna. Nie każda ciężarna, która pije alkohol w ciąży, urodzi dziecko z problemami widocznymi w okresie noworodkowym, dojrzewania czy dorosłości, tak samo jak nie każdy palacz będzie miał raka płuc. Natomiast niepodważalnym jest faktem toksyczne działanie alkoholu na rozwijające się w łonie matki dziecko. Dlatego też, po co ryzykować? Niektóre dzieci mogą przejawiać subtelne uszkodzenia, będące efektem płodowej ekspozycji na alkohol, które widoczne staną się dopiero w wieku szkolnym (bądź później) takie jak problemy z nauką i zachowaniem. W wielu przypadkach istniejących problemów i deficytów nie wiąże się z prenatalną ekspozycją na alkohol, co pociąga za sobą błędne diagnozy i opóźnioną w czasie adekwatną pomoc. Jak stwierdza dr. Susan Astley „Dzieci po prenatalnej ekspozycji na alkohol często wyglądają złudnie dobrze /normalnie/ zdrowo w okresie przed edukacją szkolną. Całościowy wpływ teratogennego działania alkoholu w ży-

ciu płodowym, widoczny będzie dopiero w okresie dojrzewania”.

Mit 3. Jedna lampka wina nie ma wpływu na rozwój dziecka

Każda ilość alkoholu spożyta przez ciężarną dociera do rozwijającego się dziecka, nawet jeśli jest to niewielka dawka. Nie ma takiej ilości alkoholu, która nie przedostawałaby się do rozwijającego się w łonie matki dziecka.

Mit 4 Picie alkoholu w ciąży jest bezpieczniejsze niż zażywanie kokainy czy heroiny

Napoje alkoholowe a wśród nich wino, powoduje zdecydowanie większe i poważniejsze deficyty niż jakikolwiek inna substancja teratogenna. „Ze wszystkich substancji uzależniających (kokaina, heroina, marihuana), alkohol powoduje najpoważniejsze uszkodzenia neurobehavioralne płodu „IOM (Instytut Medycyny, USA). Każdy rodzaj alkoholu (np.: wódka, piwo, wino, whisky), jak również inne substancje psychoaktywne zażywane w czasie ciąży wiążą się z ryzykiem uszkodzenia płodu.

Mit 5. Trzeba być osobą uzależnioną od alkoholu, by urodzić dziecko z FASD

Wiedza naukowa w zakresie teratogennego działania alkoholu jest jednoznaczna: Każda ilość alkoholu pity poniżej w czasie ciąży jest ryzykiem dla prawidłowego rozwoju dziecka, nie trzeba pić ryzykownie czy szkodliwie, by powodować ryzyko dla zdrowego rozwoju płodu. Wiele kobiet nie uzależnionych od alkoholu rodzi dzieci z deficytami wynikającymi z płodowej ekspozycji na alkohol. Fakt ten jest wynikiem braku wiedzy o teratogennym działaniu alkoholu na płód.

Mit 6. Alkohol przyczynia się tylko do zmian fizycznych – jeśli dziecko wygląda normalnie, to musi być zdrowe

Zdecydowana większość dzieci (ponad 85%) ekspozowanych na działanie alkoholu w życiu płodowym nie ma wrodzonych wad fizycznych tylko deficyty poznawcze i/lub problemy z zachowaniem. Spektrum zaburzeń wywołanych alkoholem jest bardzo szerokie, dlatego też większość deficytów poznawczych, czy problemów z zachowaniem rzadko diagnozowana jest, jako pochodna działania alkoholu w życiu płodowym.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Czy istnieje bezpieczna ilość alkoholu w ciąży?

W ciąży nie ma bezpiecznej dawki alkoholu. Każda ilość alkoholu, nawet zawarta w jednej lampce wina bez problemu przechodzi przez łożysko dostając się tym samym do rozwijającego się płodu. Rozwijające się w łonie matki dziecko nie posiada umiejętności metabolizmu alkoholu etylowego poprzez wątrobę czy inne narządy. Alkohol przedostaje się do organizmu dziecka a jego stężenie jest takie samo jak we krwi matki.

Czy picie alkoholu może utrudniać zajść w ciąży?

Istnieją dowody naukowe przemawiające za tym, że spożywanie alkoholu w dużych ilościach wpływa na płodność i utrudnia tym samym zajście w ciążę. Lepiej przestać pić alkohol Planując ciążę, lepiej przestać pić alkohol.

Czy picie alkoholu może doprowadzić do poronienia?

Niektóre badania naukowe dowiodły występowania zależności między wzmożoną ilością poronień i narodzin martwego dziecka w sytuacji spożywania alkoholu w ciąży.

Czy picie alkoholu po pierwszym trymestrze jest bezpieczne?

Nie! Alkohol wpływa bezpośrednio na rozwój mózgu dziecka. Mózg rozwija się przez okres całej ciąży, co oznacza że spożywanie alkoholu w każdym z trymestrów zwiększa ryzyko wystąpienia uszkodzeń mózgu. Co więcej nie ma okresu w czasie ciąży, który w pełni byłby bezpiecznym czasem na spożywanie napojów alkoholowych. Badania naukowe potwierdzają zwiększone ryzyko wystąpienia małego obwodu (wielkości) głowy dziecka a faktem spożywania napojów alkoholowych przez matkę w 2 i 3 trymestrze ciąży.

Czy dziecko może urodzić się z symptomami głodu alkoholowego?

Tak, dzieje się tak w przypadku kiedy matka spożywała alkohol w ciąży oraz niewiele przed porodem. Wśród symptomów głodu alkoholowego u noworodków występują drżenia, zwiększone napięcie mięśniowe, niepokój i częsty płacz.

Czy w czasie karmienia piersi można sięgać po napoje alkoholowe?

Alkohol pity przez matkę przedostaje się do jej mleka a jego stężenie jest zbliżone do tego jakie jest we krwi matki. Tylko czas wpływa na spadek stężenia alkoholu w mleku matki. Trzeba od 2 do 2,5 godziny by z mleka usunąć ilość alkoholu odpowiadającą jednej porcji standardowej. Alkohol wpływa na laktację.

Właśnie dowiedziałam się, że jestem w 6 tygodniu ciąży a w ostatni weekend wypilałam piwo. Czy moje dziecko będzie miało FASD?

Nieznana jest bezpieczna ilość alkoholu w ciąży, dlatego ciężko jest stwierdzić czy jedno piwo jest bezpieczną dawką. Dla zdrowia dziecka i jego prawidłowego rozwoju, ważne abyś od momentu kiedy wiesz o ciąży, nie piła alkoholu.

Podjmij działanie!

Zapraszamy wszystkich do tworzenia społeczności osób promujących ciążę bez alkoholu i rozpowszechniających informację o destrukcyjnym jego wpływie na dziecko rozwijające się w łonie matki. Wrzesień jest Miesiącem Świadomości FASD! Niech nasze wspólne działanie przez cały ten czas przyczyni się do wzrostu świadomości i zmiany postaw społecznych oraz będzie wyrazem solidarności z osobami cierpiącymi na Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych. Niech świat o tym usłyszy!

Na podstawie materiałów profilaktycznych Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Instytutu Nowej Kultury
Opracowała ANNA PETRYCKA

Młodzi strażacy wypoczywali w Próchnowie

W dniach od 6 do 15 lipca 2023 r. dzieci i młodzież z Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych z Gminy Mszana Dolna po raz 17 wypoczywały na obozie w Próchnowie (Gmina Margonin).

Cały ten czas towarzyszyła nam piękna, słoneczna pogoda, która pozwoliła nam do woli korzystać z uroków Jeziora Margonińskiego i jego atrakcji w postaci zjeżdżalni i nart wodnych.

W szóstym dniu obozu wyjechaliśmy w podróż do Trójmiasta. Po zakwaterowaniu w Gdańsku w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym na ul. Grunwaldzkiej wyruszyliśmy tramwajem na zwiedzanie miasta z przewodnikiem. Zwiedziliśmy bardzo nowoczesne i pełne przejmującej historii Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku oraz Bazylię Mariacką. Zobaczyliśmy Muzeum II Wojny Światowej, przeszliśmy Drogą Królewską przez Złotą Bramę, podziwiając piękne zabytkowe kamienice m. in. Dwór Artusa. Nie mogło także zabraknąć pamiątkowego zdjęcia pod słynną fontanną Neptuna. W drugi dzień przez Motławę, spod słynnego Żurawia popłynęliśmy zabytkowym Galeonem na Westerplatte podziwiając ogromne statki (kontenerowce, żaglowce itp.) cumujące w porcie, jak też Stocznia Gdańskie. Słuchaliśmy przy tym ciekawych opowieści przewodnika i melodii żeglarskich.

Po dwudniowym pobycie w Trójmieście powróciliśmy do Próchnowa

nad jezioro korzystając dalej z jego uroków i pięknej pogody.

W międzyczasie odwiedziliśmy jednostkę Państwowej Straży Pożarnej w Chodzieży zapoznając się pracą strażaków zawodowców oraz wozami i sprzętem strażackim, którymi dysponują. Wysłuchaliśmy ciekawej prelekcji na temat różnych zagrożeń, które mogą nam towarzyszyć w domu na przykładzie symulatora zagrożeń pożarowych. Spacerkiem po okolicy odwiedziliśmy także miejscową jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej w Próchnowie, gdzie pokazano nam swoją co dopiero wybudowaną remizę. Również swoją obecnością zaszczylili nas druhowie z Ochotniczej Straży Pożarnej w Margoninie, przyjeżdżając do naszego ośrodka dwoma ciężkimi wozami strażackimi.

Na zakończenie naszego pobytu odbyła się dyskoteka na świeżym powietrzu, na której wszyscy świetnie się bawiliśmy. Grom i zabawom integracyjnym nie było końca. Nasi najmłodsi uczestnicy nie omieszkali stworzyć własnej bazy w postaci domku między drzewami.

W sobotę rano uczestniczyliśmy we Mszy św. odprawionej przez ks. Macieja Świdra miejscowego proboszcza w intencji dziękczynnej oraz o szczęśliwym powrocie. Na koniec przed wyjazdem upiekliśmy jeszcze pyszną pizzę, którą ucieszyliśmy nasze podniebienia.

EWA MICHURA

Fot. Piotr Doll, Bogumiła Wodziak

Podsumowanie ubiegłorocznych sukcesów Martyny Kalety

Martyna Kaleta z Kasiny Wielkiej otrzymała nagrodę Wójta Gminy Mszana Dolna za wysokie wyniki sportowe w roku 2022. Uroczyste wręczenie nagrody odbyło się na sesji Rady Gminy w dniu 16 czerwca br.

Martyna Kaleta jest uczennicą III klasy technikum Małopolskiej Szkoły Gościnności w Myślenicach oraz zawodniczką KS Lady Fitness Myślenice. Osiemnastolatka w ubiegłym roku zdobyła liczne tytuły i osiągnięcia w dziedzinie tańca, gimnastyki i akrobatyki.

Najważniejsze osiągnięcia Martyny w 2022 r.:

- **Puchar Świata Santa Susanna 02-07.11.2022 r.:**
Kat. Fitness Art. pow. 163 cm – II miejsce,
Kat. Bikini Fitness do 169 cm. – VI miejsce;
- **Mistrzostwa Polski Juniorów i Weteranów w Kulturyście i Fitness Gorzów Wielkopolski 12.11.2022 r.:**
Kat. Juniorki Bikini – II miejsce,
Kat. Fitness Art. – IV miejsce;
- **Puchar Polski KiF Grodzisk Wielkopolski 23.10.2022 r.**
Kat. Fitness Art. – III miejsce;
- **Mistrzostwa Wielkopolski Grodzisk Wielkopolski 22.10.2022 r.:**
Kat. Fitness Art. – III miejsce,
Kat. Bikini Fitness do 169 cm – III miejsce,
Kat. Bikini Juniorek – IV miejsce;
- **XLVI Mistrzostwa Polski KiF Ożarów Mazowiecki 23.04.2022 r.**

- **Kat. Fitness Art. do 166 cm – II miejsce;**
- **Debiuty KiF Kielce 12-13.03.2022 r.:**
Kat. Fitness Art. Open – II miejsce,
Kat. Bikini pow. 166 cm – VI miejsce;
- **Online Majorettes European Champion 08.05.2022 r.**
Kat. Duo Pom Pom Teen – II vicemistrz;
- **Online Majorettes World Champion 18.08.2022 r.** Kat. Duo Pom Pom Teen – II vicemistrz;
- **Mistrzostwa Polski Mażorettek Tarnobrzeg 18-19.06.2022 r.** Kat. Cheer Dance Pom Duo – II vicemistrz;
- **Mistrzostwa Polski WADF 2022, Puchar Polski Deart Lipki Wielkie 1-3.04.2022 r.:**
Kat. Artistic Acrobatic Show Duety – II miejsce,
Kat. Solo – IV miejsce, Kat. Large Team JET – I miejsce,
Kat. Show Cases Juniorzy SHINE – I miejsce;
- **Diamentowy Medal Konkurs Taneczno-Gimnastyczny Gdów 26.06.2022 r.** Kat. Pom Dance Senior – I miejsce;
- **International Spring Cup 01.06.2022 Online Edition**
Kat. Duo Senior – II miejsce;
- **Walentynkowe Mistrzostwa Ck Gdów & Lady Fitness 13.02.2022 r.:**
Kat. Duo Pom 16+ – I miejsce,
Kat. Show Gold Pro 16+ – II miejsce.

MONIKA HOMA

Otwarcie Muzeum Motorowerów MOPED RETRO w Kasinie Wielkiej

W piątek, 8 września oficjalnie otwarto Muzeum Motorowerów MOPED RETRO w Kasinie Wielkiej. To niezwykła przestrzeń na regionalnej mapie atrakcji, niesamowita i największa w Polsce kolekcja, która liczy prawie 400 eksponatów.

Już można podziwiać około 100 motorowerów z 12 krajów świata w ciekawych aranżacjach wystawienniczych.

Podczas oficjalnego otwarcia tego niezwykłego miejsca nie mogło zabraknąć tam również Zagórzańskich Dziejzin – Kasina Ski&Bike Park jest przecież naszym partnerem w budowaniu lokalnej marki. Dziejzinnym przedstawicielem obecnym na otwarciu był niezawodny Grzegorz Kubowicz – przodownik PTTK i „Zagórzański Informator turystyczny”, który przy okazji przygotował nam również fotorelację z tego wydarzenia.

Zaproszonych gości, którzy pojawili się w Kasinie Wielkiej na dolnej stacji witali gospodarze obiektu. By móc uczestniczyć w tym niesamowitym wydarzeniu konieczna była podróż na górną stację kolejki Kasina SKI, gdzie znajduje się muzeum. Tam, na wysokościach, wszystkich zaskoczył miły rowerowy akcent; muzyczną oprawę zapewnił zespół Orkiestra Na Dużym Rowerze / Big Bike Orchestra, który grał jednocześnie jeżdżąc na sześciokołowym rowerze.

Wyjątkowym gościem wydarzenia był Longin Bielak – wielokrotny Mistrz Polski w wyścigach i rajdach samochodowych. Okazało się, że otwarcie muzeum wyznaczone jest na dzień przed jego 97 urodzinami, więc wspólnie wzniesiono toast i odśpiewano „200 lat”. Pan Longin wraz z Sobiesławem Zasadą stanowili załogę malucha, którego trasę śledziliśmy podczas rajdu charytatywnego Polska-Monte Carlo-Polska. Również soczystozielony maluch Moped Retro brał udział w rajdzie.

Uroczyste otwarcie Moped Retro wraz z przecięciem wstęgi to oczekiwany przez

wszystkich gości wydarzenia moment aby chwilę później można było zwiedzać i podziwiać kolekcję pieczołowicie odrestaurowanych motorowerów. Najstarszy model ma 99 lat! W muzeum można obejrzeć również przeróżne gadżety związane z jednośladami: kaski motocyklowe z lat 50-tych i 60-tych, dystrybutory paliwowe i inne ciekawe objekty.

Goście zachęcamy do odwiedzenia muzeum, które już oficjalnie zaczęło działać. Zapraszamy do Kasiny Wielkiej!

GRZEGORZ KUBOWICZ

Fot. Grzegorz Kubowicz oraz FB Moped Retro, Maciej Zwierz Fresh Shot Media

Złote Żywieckie Serce dla Zagórzan

W dniach 29 lipca – 1 sierpnia odbył się 54. Festiwal Folkloru Górali Polskich w Żywcu, znany szerzej jako Tydzień Kultury Beskidzkiej. Tegoroczna edycja zgromadziła dużą liczbę uczestników – na deskach sceny wystąpiły aż 123 grupy. Wśród nich znaleźli się również reprezentanci naszego regionu.

Z dumą dzielimy się z Wami wiadomością, że główną i najważniejszą nagrodę festiwalu zdobyli właśnie Zagórzanie! Kapela „Kotelnica” z Mszany Dolnej (w składzie: Wojciech Kaleta – prym/sekund, Bogusław Nawara – prym/sekund, Monika Potaczek – sekund oraz Marzena Remiasz – basy) zdobyła Złote Żywieckie Serce w kategorii kapel. Członkowie

zespołu zaprezentowali program złożony z nut grywanych przez znanych muzyków regionu zagórzńskiego – Marianna Halamę z Poręby Wielkiej oraz Mieczysława Kapłona z Olszówki. To ogromny sukces!

Trzecie miejsce w tej samej kategorii zdobyła kapela (w składzie: Aleksandra Wąchała – prym, Sara Kurek – sekund, Gabriela Kulig – sekund oraz Zuzanna Potoniec – basy) działająca przy „Dolinie Mszanki” z Mszany Górnej. Ponadto samemu zespołowi występującemu z programem „Pierwszy dzień w nowej chałpie” jury przyznało wyróżnienie za odpowiedni dobór repertuaru oraz dobry śpiew i tańce Górali Zagórzńskich. Gratulujemy!

KLAUDIA GAWRONEK

Niezwykły tydzień w Margoninie

Podobnie jak w ubiegłych latach, tak i w tym roku, grupa dzieci z naszej gminy, udała się wraz z opiekunami na tygodniowy wypoczynek do zaprzyjaźnionego Margonina.

Miasto Margonin i jego okolice oferują wiele wspaniałych letnich atrakcji, a największa z nich to Jezioro Margonińskie, przy którym znajduje się strzeżone kąpielisko, kompleks zjeżdżalni wodnych oraz Wake Park. Dzięki uprzejmości władarzy miasta oraz przepięknej pogodzie każdego dnia korzystaliśmy w pełni ze wszystkich tych atrakcji.

W trakcie naszego pobytu zwiedziliśmy wiele ciekawych miejsc, a jako pierwsze wybraliśmy miejscowy „Alpakoland”, gdzie uczestnicy wypoczynku mieli okazję pobyc z zamieszkującymi zagrodę alpakami i innymi zwierzętami, karmiąc je i bawiąc się z nimi. Dopełnieniem był czas, spędzony również tam, na wielkim placu zabaw.

Kolejnym miejscem gdzie się udaliśmy, były nadmorskie Gąski. Tam na początek wyszliśmy na taras 50-cio metrowej latarni morskiej, by zaraz potem cieszyć się kąpielą morską oraz zabawami w piasku. Radość była tym większa, że dla niektórych dzieci była to pierwsza wizyta nad Morzem Bałtyckim.

Odwiedziliśmy również Biskupin i Gniezno, a tam; jeden z największych w Europie Rezerwatów Archeologicznych. Dzieci były zachwycone pozostałością osady obronnej oraz obozowiskiem łowców i zbieraczy. Zabrały z tego miejsca liczne pamiątki.

W Gnieźnie z kolei, zwiedziliśmy Wzgórze Lecha z Archikatedrą Prymasowską, a w niej: Drzwi Gnieźnieńskie, wnętrze katedry, skarbiec oraz wieżę. W Muzeum Pyry Gnieźnieńskiej wzięliśmy udział w warsztatach nt. pyry, czyli naszego grula. W centrum miasta natomiast, znaleźliśmy kilka króli i królików.

W ostatnich dniach naszego pobytu, zwiedziliśmy największą farmę wiatrową w Polsce, składającą się z 60 wiatraków,

o łącznej mocy 120 MW. Farma ta, znajdująca się właśnie w Margoninie, jest największą tego typu inwestycją ekologiczną w Polsce i również czołową w Europie (na lądzie). Dzięki uprzejmości firmy operującej EDP Renewables Polska, mieliśmy możliwość zwiedzenia „od środka” sterowni oraz wysłuchania niezwykle ciekawej prelekcji na temat funkcjonowania pojedynczych wiatraków jak i całej farmy wiatrowej. Zarówno pytaniom naszych dzieci, jak i odpowiedziom oprowadzających nie było końca.

Tydzień wakacji spędzony w Margoninie, uważamy za niezwykle udany. Dziękujemy serdecznie za gościnność Panu Januszowi Piechockiemu Burmistrzowi Miasta i Gminy Margonin. Pozostaną nam piękne wspomnienia.

Wyjazd 30 osobowej grupy dzieci i młodzieży wraz z opiekunami był możliwy dzięki dofinansowaniu z Gminy Mszana Dolna, ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 – w ramach projektu „Narty zimą i latem – wymiana dzieci i młodzieży z Miastem i Gminą Margonin”.

OPIEKUNOWIE

Odebrano inwestycję drogową w Olszówce

Otwarcie drogi do os. Zarębki w Olszówce

Dzięki dofinansowaniu z Funduszu Leśnego w wysokości 1 000 000,00 zł oraz środkom z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych dla Gmin Górskich, Gmina Mszana Dolna wykonała II etap prac budowlanych związanych z budową drogi gminnej Olszówka – Zarębki o łącznej wartości 2 823 052,61 zł

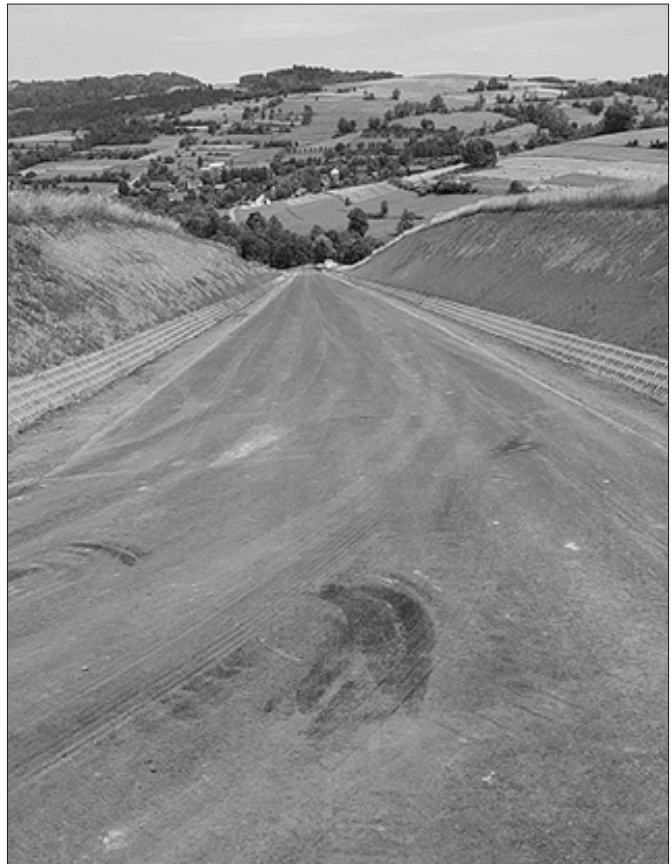
W ramach tej części zadania została wykonana podbudowa, nawierzchnia asfaltowa, wybudowano obustronne odwodnienie drogi oraz przebudowano sieć gazową i elektroenergetyczną.

Inwestycja realizowana była w latach 2022-23, a wykonawcą zadania było konsorcjum firm PROFEXIM Sp. j. Halina i Jan Duda, Oddział w Łostówce oraz BILDEX Dariusz Duda z Łostówki.

Władze gminy dziękują za pomoc w pozyskaniu dotacji Panu Edwardowi Siarce – Sekretarzowi stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Panu Pawłowi Szczygłowi – Dyrektorowi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie oraz Panu Januszowi Krywultowi – Nadleśniczemu Nadleśnictwa Limanowa. Szczególne podziękowania kierujemy do wszystkich mieszkańców osiedla Zarębki za cierpliwość i wyrozumiałość podczas prac budowlanych, które niejednokrotnie wiązały się z niedogodnością w komunikacji, a często z zamknięciem drogi na wiele godzin.

Ponadto informujemy, że w bieżącym roku rozpoczną się prace budowlane kolejnego etapu drogi, których zakończenie planowane jest w roku 2024.

JAROSŁAW JURCZAK

Pragnęli przybliżyć dzień wolności

15 sierpnia br. Glisne gościło uczestników partyzanckiego święta, którzy przybyli pod Luboń Wielki, by oddać hołd tym, którzy stawiali zbrojny opór w tutejszym regionie w latach okupacji niemieckiej.

Najpierw, w miejscowym kościele, wszystkich przywitał rektor ks. Andrzej Sawulski SCJ, podkreślając, że odbywające się pod Luboniem od 32 lat uroczystości upamiętniające leśnych żołnierzy Oddziału Partyzanckiego „Adama” i Placówki „Witolda” Armii Krajowej mają niezmiennie charakter religijny i patriotyczny.

– Taki był zamysł ich organizatorów, którzy przez wiele lat spotykali się w ukryciu po domach, by wspominać partyzanckie czasy, swego dowódcę i kolegów, natomiast po zmianach w kraju wybrali Glisne na miejsce, gdzie razem z mieszkańcami i swymi rodzinami mogli już swobodnie przywoływać w Apelu Pamięci imiona, nazwiska i konspiracyjne pseudonimy wszystkich poległych i zmarłych towarzyszy broni z lat okupacji niemieckiej. Ich wolą by-

ła także wspólna modlitwa podczas Mszy św. o co poprosili ówczesnego gospodarza kościoła, ks. Józefa Karpierza – powiedział sercański duszpasterz w Glisnem.

Mszy św. przewodniczył ks. ppor. Jan Zajac, a koncelebrował emerytowany proboszcz z Olszówki ks. ppor. Stanisław Kasprzak.

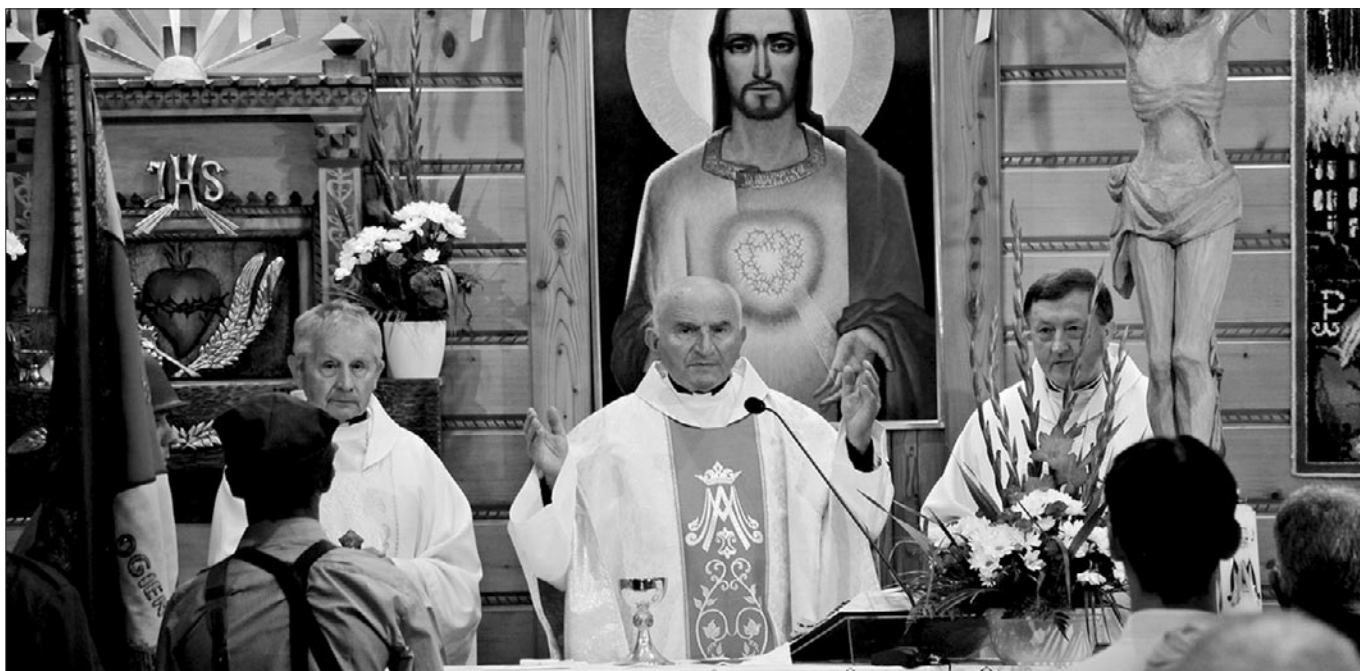

To dzisiejsze święto jest spotkaniem z naszą historią. Tutejszy zakątek Beskidu Wyspowego jest zaciszny, ukryty, ale od wielu lat przemawia historią związaną z drugą wojną światową, aż do dzisiejszego czasu. Ten zakątek przemawia historią przesiąkniętą trudem, ofiarą i krwią tych, którzy walczyli o wolną Ojczyznę – podkreślił w homilii ks. Zajac.

Dodał, że było to bohaterstwo ludzi, którzy zostawili swoje rodziny, domy i gospodarstwa i poszli do lasu, by z ukrycia, na różne sposoby nękać najeżdźcę i okupanta, by przybliżyć dzień wolności, która, jak się potem okazało, nie była całkowitą wolnością. Potem również dawali wyraz, że o prawdziwą wolność trzeba dalej się bić.

Wszyscy należący do partyzanckiego Oddziału „Adama” i Placówki „Witolda” 1 Pułku Strzelców Podhalańskich Armii Krajowej zostali wspomniani w Apelu Pamięci, który przed tablicą upamiętniającą żołnierzy poprowadził historyk Zbigniew Jarosz. Pamiętano także o tych, którzy nieśli pomoc medyczną rannym i chorym partyzantom, o kapelanie oddziału ks. Józefie Kochanie oraz o mieszkańcach wiosek, osiedli i przysiółków, jacy włączyli się w ruch walki o wolność użyczając partyzantom gościnności.

– W święto Matki Bożej Wniebowziętej wspominamy żołnierzy niezłomnych i oddajemy hołd partyzantom tej ziemi, tym, którzy walczyli o niepodległość, by-

śmy mogli żyć w wolnym i suwerennym państwie, byśmy mogli sami o sobie stanowić – powiedziała poseł Barbara Bartuś. A przypominając, że to także święto wojska polskiego ustanowione na pamiątkę Bitwy Warszawskiej i „Cudu nad Wisłą” pytała zgromadzonych, czy dobrze wypełniane jest dziedzictwo tych, którzy za Ojczyznę oddawali życie.

Z kolei poseł Jan Duda zauważył, że wspominani w Apelu dobrze spełnili swój obowiązek wobec Polski i dodał, że wolna Rzeczpospolita powstała dzięki krwi i wysiłkiem żołnierzy września, żołnierzy Armii Podziemnej, żołnierzy

oddziału „Adama”, żołnierzy wyklętych, a także wysiłkiem pokolenia „Solidarności” i pokolenia Jana Pawła II.

Mówił także o tym w swym wystąpieniu przedstawiciel krakowskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, Michał Masłowski, naczelnik Biura Edukacji Narodowej. IPN od kilku lat jest patronem partyzanckiego święta w Glisnem.

Na koniec wszystkim uczestnikom przybyłym pod Luboń Wielki podziękował wójt Gminy Mszana Dolna Bolesław Żaba. Słowa wdzięczności wyraził pod adresem parlamentarzystów, samo-

rządowców powiatu, gminy, burmistrz miasta Anny Pękały, strażaków OSP, a także podziękował chórowi im. ks. Hajduka z parafii św. Michała Archanioła w Mszanie Dolnej oraz Orkiestrze Dętej „Echo Gór” z Kasinki Małej. Współgospodarz uroczystości wręczył także kopię wizerunki Matki Bożej Partyzantów obecnemu po raz pierwszy w Glisnem dowódcy 114 Batalionu Lekkiej Piechoty Wojsk Obrony Terytorialnej w Limanowej ppłk Marcinowi Lorkowi. Był z nim także chor. Grzegorz Cichański. Później przy partyzanckiej grochówce rektor złożył im życzenia z okazji święta Wojska Polskiego, a wszyscy zaśpiewali gromkie „Sto lat”.

Jak co roku, partyzantom „Adama” przybyli oddać cześć także członkowie Grupy Rekonstrukcyjnej „Błyskawica” oraz Stowarzyszenia „GIL” Gniazda Integracji Lokalnej z Rabki. Nie zabrakło również rodzin i znajomych leśnych żołnierzy, a wśród nich przybyłej z Krakowa 90-letniej żony Andrzeja Skowrońskiego ps. „Skowronek”, jednego z najmłodszych w oddziale.

Wspomniano również zmarłego dzień przed uroczystością w wieku 99 lat por. Tadeusza Dębskiego ps. Zając, który przez wiele lat przybywał do Glisnego ze sztandarem Związku Kombatanatów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych.

(AS), Fot. Monika Homa

Święto Gminy Msza

W dniach 19 i 20 sierpnia na boisku sportowym LKS Witów w Mszanie Górnej odbyła się impreza plenerowa Gminy Mszana Dolna „Zagórzańskie Lato – X Festiwal Kultury Beskidu Wyspowego Beskidzkie Rytmy i Smaki”.

Pierwszy dzień rozpoczął się od zawodów strażackich. W rywalizacji wzięło udział osiem drużyn. Miejsko-gminne zawody pożarnicze zakończyły się zwycięstwem OSP Łostówka. Na drugim miejscu uplasowali się strażacy z OSP Mszana Górna, na podium znaleźli się również zawodnicy OSP Mszana Dolna. Puchary i dyplomy dla zwycięskich drużyn wręczył Prezes Zarządu Miejsko-Gminnego ZOSP RP w Mszanie Dolnej Bolesław Żaba.

Kolejna odsłona Zagórzańskiego Lata miała miejsce w sobotę popołudniu, kiedy to Wójt Gminy Mszana Dolna, w towarzystwie konferansjera Janusza Łukaszczyka z Ludźmierza, oficjalnie otworzył imprezę i powitał przybyłych gości. Obecni byli m.in. Senator RP Jan Hamerski, Poseł na Sejm RP Anna Paluch, Radny Sejmiku Województwa Małopolskiego i Prezes Małopolskiej Organizacji Turystycznej Grzegorz Biedroń, radni gminy, sołtysi oraz pięcioosobowa delegacja z gminy partnerskiej Margonin, na czele z burmistrzem Januszem Piechockim i przewodniczącym rady Jerzym Staniewskim.

Następnie na scenie wystąpiły zespoły regionalne z terenu gminy: Kapela Kościelnioki działająca w ramach Stowarzyszenia Miłośników Kultury Góralskiej „Pod Cyrloł”, Zespół Regionalny Olszowianie z Olszówki, Zespół Regionalny Kasinianie-Zagórzanie działający w ramach Stowarzyszenia

Rozwoju i Odnowy Wsi Kasina Wielka. Licznie zebrani mieszkańcy wysłuchali również koncertu galowego w ramach projektu pt. „Wdzięczni Bohaterom – Powstańcom Stycznio-wym. Wolność – Równość – Niepodległość – Aktywizacja Kulturalno-Patriotyczna przez Sztukę”, podczas którego wystąpił Mirosław Witkowski, znany z takich programów telewizyjnych jak Szansa na Sukces, X-Factor czy The Voice of Poland wraz z członkami Zespołu Regionalnego Olszowianie, prowadzonego przez Wiolettę Kraus. Podczas koncertu gościnnie wystąpiła także Poseł Anna Paluch, która nie pierwszy raz zaprezentowała umiejętności wokalne. Po koncercie galowym na scenę wkroczył pochodzący z Rabki-Zdrój, finalistą The Voice of Poland Bogdan Świerczek, który potwierdził swój nieprzeciętny talent, zachęcając publiczność do zabawy. Na zakończenie pierwszego dnia imprezy odbyła się zabawa taneczna z Kapelą Skocni, w towarzystwie której bawiono się do późnych godzin nocnych.

Oprócz występów na scenie, przybyli na wydarzenie mogli także wziąć udział w degustacji potraw regionalnych, które pierwszego dnia przygotowały członkinie KGW „Śwarne Babki” z Łętowego oraz KGW Olszówka.

W niedzielę miała miejsce zagórzańska odsłona X Festiwalu Kultury Beskidu Wyspowego „Beskidzkie Rytmy i Smaki”. Na Festiwalu prezentowany jest folklor, tradycje, muzyka, tańce, wyroby i produkty regionalne pięciu grup etnicznych zamieszkujących Beskid Wyspowy Białych Górali, Lachów, Kliszczaków, Podhalan i Zagórzan. Festiwal organizowany jest w ramach projektu Odkryj Beskid Wyspo-

na Dolna

wy 2023 – 102 Wyspy Beskidu Wyspowego przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach konkursu pn. „Małopolska Gościńska”. Organizatorem akcji Odkryj Beskid Wyspowy jest Forum Gmin Beskidu Wyspowego, które liczy 20 gmin z 5 powiatów z Małopolski. Akcja została zapoczątkowana w 2010 roku.

Drugi dzień rozpoczął się turniejem piłki nożnej o Puchar Wójta Gminy Mszana Dolna. Zmagania młodych piłkarzy zakończyły się zwycięstwem Akademii Piłkarskiej Bonito. Występy na scenie festiwalu otworzyły członkinie KGW „Śwarte Babki” z Łętowego, które zaprezentowały scenkę kabaretową „Biznesik u Tereski”, entuzjastycznie przyjętą przez zgromadzoną publiczność. Następnie wystąpił Zespół Regionalny „Łętowianie”, prowadzony przez Zuzannę Potoniec i Huberta Rapiaciaka. Oprócz części muzycznej, Łętowianie odegrali także scenkę „Jak to nas tata, mamie zrobił na despet, a winien tymu softys co pisał protokół ze zebranio, a do tego Wójt, co mu jesce na to wszystko przytakiwoł”. W dalszej części wydarzenia zaprezentował się nowopowstały zespół regionalny „Folkowe Łętowe”, skupiający w swoich szeregach dorosłych mieszkańców Łętowego. Kolejnym etapem festiwalu był występ Orkiestry Dętej „Sami Swoi” z Kasinki Małej, prowadzonej przez kapelmistrza Krzysztofa Nawarę. Po orkiestrze, na scenę wkroczyła licząca 50 osób grupa działająca w Dolinie Mszanki, która podzieliła swój występ na dwie części, wo-

kalną i taneczną. W pierwszej części wystąpili najmłodszy przedstawiciele zespołu, natomiast w drugiej dorośli i młodzież. Publiczność mogła wysłuchać także Orkiestry Dętej z Mszany Górnej, prowadzonej przez kapelmistrza Tomasza Węglarza, która na swój występ zaprosiła wokalistów: Sarę Kuczaik, Zuzannę Potoniec, Gościę Natanek oraz Bogusia Nawarę. Orkiestranci zaprezentowali aranżacje zarówno polskich, jak i zagranicznych przebojów, a publiczność nie pozwoliła im zejść ze sceny, domagając się bisu.

Zwieńczeniem festiwalu był ponowny występ Bogusia Nawary, który wystąpił wraz z zespołem Gooroleska. Ten charakterystyczny wokalista ma na swoim koncie występy w różnych projektach. Współpracował m.in. z Orkiestrą Baczaków, z którą wystąpił w programie „Mam talent”, z zespołem InoRos, z którym zagrał w finale programu tv Polsat – Must Be The Music. Ponadto zaprezentował się w jednym z odcin-

ków I edycji „The Four. Bitwa o sławę” emitowanym również na Polsacie, po którym otrzymał wiele słów uznania. Istniejąca od 2014 roku Goorleska porwała publiczność do tańca i śpiewu.

Festiwal Kultury Beskidu Wyspowego, jak sama nazwa wskazuje, to nie tylko rytmy ale również smaki, dlatego nie zabrakło potraw regionalnych. Degustację dla uczestników przygotowały KGW „Gospoście z Mszany Górnej”, KGW „Zagórzanki” z Kasiny Wielkiej oraz członkowie Związku Podhalan Oddział Górali Zagórzańskich w Lubomierzu.

Podczas wydarzenia zorganizowano także akcję informacyjną, ukierunkowaną na przeciwdziałanie przyczynom przestępczości, przygotowaną przy udziale kół gospodyń wiejskich z terenu Gminy Mszana Dolna, mającą na celu m.in.

przedstawienie problemu przemocy domowej, przestępstw na szkodę małoletnich oraz form wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przestępstwami. Na placu stadionu można było znaleźć stoisko z hasłem: „Przemoc jest Słaba!”, gdzie można było zadać pytania, zabrać ulotki, broszury, które informują o lokalnych miejscach udzielających bezpłatnej pomocy ofiarom przestępstw, a zwłaszcza przemocy domowej. Koła Gospodyń Wiejskich z wykorzystaniem sprzętu zakupionego z dotacji przygotowały także degustację potraw regionalnych. Zakup sprzętu gastronomicznego oraz materiałów dot. akcji przeciwdziałania przemocy sfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

Dwudniowej imprezie towarzyszyły też inne atrakcje, jak kiermasze produktów regionalnych, zaprezentowanych przez Zagórzańskich Pasjonatów Stowarzyszenie Rękodzielników oraz członków marki lokalnej Zagórzańskie Dziedziny, wesołe miasteczko dla dzieci, stoiska gastronomiczne oraz grill przygotowany przez OSP Mszana Górna. Mieszkańcy gminy mogli też skorzystać z porad Ekodoradcy Gminy Mszana Dolna, który udzielał informacji dotyczących możliwości skorzystania z dofinansowania do wymiany pieców czy termomodernizacji budynków, a także zapisów uchwały antysmogowej.

Tegoroczne Zagórzańskie Lato obfitowało w atrakcje, a Gmina Mszana Dolna mogła poszczycić się niezwykle bogactwem folkloru i tradycji, czemu sprzyjała piękna pogoda.

Wójt Gminy Mszana Dolna szczególnie wyrazi wdzięczności kieruje do sponsorów tegorocznego Zagórzańskiego Lata:

- Raj Smakosza Anna Węglarz
- GRAB – TRANS Czesław Grabiec
- Łodziarnia Natura Sting Agata Żądło
- Firma Produkcyjno – Handlowo Usługowa Jędrus Andrzej Trzupek

MONIKA HOMA

Listopadowe święta – wartość pamięci w harmonii z naturą

Dzień Wszystkich Świętych i Święto Zmarłych zbliża się wielkimi krokami, a w gminie Mszana Dolna, możemy uczynić ten czas nie tylko wyjątkowym, ale także wyjątkowo przyjaznym dla środowiska. Możemy wzbogacić nasze tradycje o działania, które będą miały pozytywny wpływ na naszą planetę.

Pamięć, wdzięczność, szacunek i modlitwa

W zabieganym życiu czasem zapominamy o wartościach, które naprawdę się liczą. Święto Zmarłych przypomina nam o pamięci, wdzięczności, szacunku i modlitwie.

Katolicy odnajdują sens modlitwy za zmarłych opierając się na wierze w obcowanie świętych oraz na prawdzie o trzech Kościołach: pielgrzymującym, oczyszczającym się i triumfującym.

Papież Franciszek mówiąc o modlitwie za zmarłych wskazuje, że jest ona *dziękczynieniem Panu za to, że nam ich dał, a także za ich miłość i przyjaźń*. Innym razem wyjaśnia, że *wspomnienie zmarłych, troska o groby i modlitwy w intencji zmarłych są świadectwem ufnej nadziei, zakorzenionej w przekonaniu, że śmierć nie jest ostatnim słowem o ludzkim losie, ponieważ człowiek jest przeznaczony do nieskończonego życia, zakorzenionego i znajdującego swoje wypełnienie w Bogu*.

Inspiracja z natury

Tradycją jest, że w czasie poprzedzającym listopadowe święta porządkujemy groby i ozdabiamy je. Zachęcamy do zrezygnowania ze sztucznych stroików nagrobnych i samodzielnego stworzenia naturalnych kompozycji, by w ten sposób wyrazić naszą wdzięczność

Naturalny wianuszek Pani Haliny Kotodziej z Olszówki

za wspólne chwile z tymi, których już nie ma wśród nas. Modlitwa, która towarzyszy tym gestom, doda głębi temu wyjątkowemu świętu. Tworzenie kompozycji i stroików ze składników roślinnych i kwiatowych to nie tylko wyraz szacunku dla środowiska, ale również hołd złożony naszym najbliższym, którzy odeszli. Liście, gałązki, kwiaty – wszystkie te elementy są darem natury, którymi możemy ozdobić groby naszych bliskich.

Przyroda oferuje nam niezliczone możliwości do tworzenia wyjątkowych kompozycji. Nieśmiertelniki, liście dębu, szyszki sosny, jarzębina, kasztany, orzechy i wiele innych skarbów przyrody mogą stać się elementami naszych dzieł sztuki. Dodając do tego delikatne kwiaty sezonowe, stworzymy kompozycje, które emanują harmonią i pięknem.

Dla tych, którym stworzenie własnej kompozycji wydaje się trudne i dla zabieganych, dobrym, ekologicznym rozwiązaniem będzie ozdabianie grobów roślinami zimozielonymi, które w do-

brym stanie utrzymają się przez kilka miesięcy, zapewniając estetyczny wygląd grobu do samej wiosny.

Zbieraj mądrze!

Wykorzystaj paździenik na stworzenie pomysłu, zebranie roślin i ich wysuszenie. Wybieraj składniki do swoich kompozycji z poszanowaniem natury. Ogranicz ilość cięcia i upewnij się, że zbierasz tylko to, co nie zaszkodzi roślinom ani ekosystemowi. Postaw sobie za cel minimalizm i ograniczenie zakupów. Podziel się z członkami rodziny pracą przy ozdabianiu grobów bliskich, by nie znalazło się na nich zbyt wiele dekoracji, psujących ostateczny efekt estetyczny. Bądź **kreatywny**. Niech Twoja wyobraźnia rozbłyśnie! Połącz różnorodne elementy przyrody, tworząc unikalne i piękne stroiki i kompozycje.

W trakcie tworzenia niech towarzyszy Ci spokój i refleksja. Każdy liść, każdy kwiat, to hołd złożony naszym bliskim. Wówczas świąteczny czas stanie się czasem wspomnień, modlitwy i zadumy, a nie kolejnym komercyjnym wydarzeniem.

Chroń środowisko

Upewnij się, że pozostałości po tworzeniu kompozycji trafią tam, gdzie nie zaszkodzą przyrodzie. Kompostuj organiczne składniki, a resztki oddaj do recyklingu. Jeżeli zdecydujesz się na zakup zniczy elektronicznych należy pamiętać, że po miesiącu staną się one elektrośmieciem, który powinien być oddany do specjalnego punktu zbiórki. Za wyrzucenie do zwykłego kontenera elektrośmieci grozi kara grzywny, a sam odpad, jeśli nie trafi w specjalnie do tego przeznaczone miejsce, może być niebezpieczny dla zdrowia ludzi i dla środowiska.

W gminie Mszana Dolna, celebруем Święto Zmarłych nie tylko w imię pamięci, ale także w duchu troski o naszą planetę. Tworzenie naturalnych kompozycji to piękny gest, który łączy nasze serca z naturą i z tymi, których kochamy. Niech harmonia z przyrodą stanie się naszą wizytówką, pokazując, że szacunek dla tradycji idzie w parze z odpowiedzialnością za świat, w którym żyjemy.

ANNA PETRYCKA

Podziękowania dla emerytowanych Dyrektorów

Podczas LXIX Sesji Rady Gminy Mszana Dolna w dniu 30 sierpnia 2023r., miała miejsce uroczystość pożegnania dyrektorów szkół, którzy w ostatnich dniach zakończyli pełnienie funkcji.

Wójt Gminy Mszana Dolna Bolesław Żaba wraz ze swoją Zastępcą Katarzyną Szybiak, Przewodniczącym Rady Gminy Mszana Dolna Janem Chorągwickim oraz Dyrektorem Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół Agatą Chorągwicką wyrazili wdzięczność za wieloletnie zaangażowanie na rzecz gminnych placówek oświatowych, uczniów, ich rodziców i społeczności lokalnych.

Na zasłużoną emeryturę odchodzą:

Pani Janina Ziemianin – Dyrektor Zespołu Szkoły i Przedszkola Nr 1 w Kasinie Wielkiej, po 41 latach pracy w szkolnictwie i 19 latach pełnienia funkcji dyrektora;

Pani Krystyny Pajka – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Glisnem, po 36 latach pracy zawodowej i 15 latach na stanowisku dyrektora;

Pani Genowefa Hornik – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Łętowie, z 36 letnim stażem pracy i 5 letnim okresie zatrudnienia na stanowisku dyrektora.

Odchodzącym dyrektorom życzymy zdrowia, spokojnego czasu i odpoczynku na emeryturze. **MACIEJ LIBERDA**

Aktywny czas „Echa Gór”

Choć lipiec i sierpień to miesiące wakacyjne, których letnia aura sprzyja folgowaniu sobie i odpoczynkowi, to muzycy Orkiestry Dętej „Echo Gór” z Kasinki Małej nie próżnowali.

W ciągu tych ośmiu tygodni przeżywali intensywny okres prób i występów. A wszystko to nie bez powodzenia – ich wspólne spotkania owocują w coraz lepszy poziom zespołu i zażyłość orkiestrantów.

Wprawdzie większość zajmuje się muzyką amatorsko, lecz w sercu noszą muzykę i kochają ją szczerze – do tego stopnia, że poświęcają jej każdą wolną chwilę. W dobie telewizji i smartfonów powodujących pasywną postawę odbiorcy, spędzanie czasu nad nutami z instrumentem w rękę, w dodatku wśród znajomych czy przed publicznością, jest wprost wybawieniem i znakomitym sposobem na walkę z biernością. To szansa na uprawianie pasji i jednoczesne zacieśnienie relacji z innymi. Kasinczańscy orkiestranci mają to szczęście i z chęcią je wykorzystują – ćwiczą, koncertują i przy tym świetnie się bawią.

Lipiec rozpoczął się uroczystością Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny oraz odpustem parafialnym. Tydzień później orkiestra grała podczas corocznej mszy świętej za zmarłych na cmentarzu w Kasince Małej. Nie zabrakło jej również

w trakcie uroczystości fátimskiej odprawionej 13 lipca i miesiąc później, w sierpniu. Stałym punktem w kalendarzu „Echa Gór” pozostaje Święto Wojska Polskiego i Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, a bardziej lokalnie Msza Partyzantka na Glisnem, gdzie muzycy przyjeżdżają, by w gronie zebranych upamiętnić melodiami patriotycznymi poległych i zmarłych żołnierzy Oddziału Armii Krajowej por. Jana Stachury „Adama”. Koniec wakacji to tradycyjna uroczystość dożynkowa, w trakcie której muzycy prowadzą do świątyni wiernych dziękujących za tegoroczne plony.

Dosyć napięty harmonogram, nieprawdaż? A to nie wszystko! Spośród wakacyjnych wydarzeń wymienić należy również warsztaty z musztry paradej prowadzone przez majora Dariusza Bylinę, dyrygenta Orkiestry Wojskowej w Krakowie. Na zaproszenie „Echa Gór” przyjechał do Kasinki i przedstawił schemat musztry, który orkiestranci pojęli w lot.

Rozpoczął się wówczas wzmóżony okres prób. Muzycy spotykali się, by ćwiczyć musztrę oraz program artystyczny. Jak często? Codziennie! Próby sekcyjne odbywały się każdego dnia, a cały zespół zbierał się cztery razy w tygodniu, by opanować materiał. I udało się – kasinczanie mogą pochwalić się efektowną musztrą z elementami wojskowych figur i zagórzańkiego folkloru.

Zwieńczeniem tego aktywnego czasu był VI Festiwal Orkiestr Dętych w Szczecinie w ramach Żagli 2023. Muzycy z Kasinki Małej mieli przyjemność zagrać z siedmioma orkiestrami przybyłymi z różnych zakątków Polski. Ich występ został przyjęty niezwykle pozytywnie.

Szczególnie doceniony przez jury został fakt, że prezentacja oparta była na melodiach i tańcach góralskich, co dowodzi o przywiązaniu do tradycyjnej muzyki polskiej i jest świetną metodą jej zachowania dla kolejnych pokoleń.

Nadchodzące miesiące obfitować będą w kolejne spotkania i wydarzenia. Zachęcamy więc do obserwowania poczyznań Orkiestry Dętej „Echo Gór” z Kasinki Małej. To ambitni i pełni pasji ludzie, którzy z pewnością jeszcze niejednym mogą zaskoczyć. Do usłyszenia!

KLAUDIA GAWRONEK

Uwaga na Wilka!

W ostatnim czasie docierają do Urzędu Gminy niepokojące sygnały o pojawiających się w okolicy wilkach.

Prosimy, aby wszelkie incydenty z udziałem zwierząt dzikich, a szczególnie drapieżników znajdujących się pod ścisłą ochroną, zgłaszać do Urzędu Gminy w celu monitorowania skali zjawiska i podejmowania interwencji w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Lasach Państwowych. Wilk w naturalnym środowisku nie wchodzi w drogę człowiekowi. Podchodzenie wilka do gospodarstw domowych i zagród może świadczyć o tym, że zwierzę jest chore i może zagrażać człowiekowi. Dlatego konieczne jest informowanie odpowiednich służb.

BOLESŁAW ŻABA
Wójt Gminy Mszana Dolna

Prace konserwatorskie na cmentarzu wojennym

Urząd Gminy Mszana Dolna uzyskał dofinansowanie w wysokości 25.000,00 zł ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego w ramach programu rządowego „Groby i cmentarze wojenne w kraju”.

Środki pozyskane z tej dotacji oraz wkład własny Gminy Mszana Dolna w wysokości 7.000,00 zł zostaną przeznaczone na realizację zadania pn. „Prace konserwatorskie oraz restauratorskie na Cmentarzu Wojennym nr 364 z okresu I wojny światowej w Kasinie Wielkiej”. Kwota 32.000,00 zł zostanie przeznaczona na remont pomnika głównego, stanowiącego centralny obiekt tego zabytkowego cmentarza.

Jest to kolejny etap prac konserwatorskich na cmentarzu. W poprzednich latach, ze środków Gminy Mszana Dolna oraz

z pozyskanych dotacji wyremontowano mniejsze nagrobki.

Na cmentarzu wojennym nr 364 w Kasinie Wielkiej pochowano żołnierzy, którzy polegli podczas działań wojennych w 1914 r., w walkach pomiędzy wojskiem austriackim, wspomaganym przez oddziały niemieckie, a rosyjskim. Większość pochowanych na cmentarzu stanowią żołnierze armii monarchii austro-węgierskiej. Cmentarz wojenny w Kasinie Wielkiej jest jednym z najcenniejszych zabytków znajdujących się na terenie Gminy Mszana Dolna, stanowi ważny element jej dziedzictwa kulturowego.

MONIKA HOMA

**Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.**

Siostry Kaleta z nagrodą wójta

Biegaczki narciarskie Karolina Kaleta i Weronika Kaleta otrzymały nagrodę Wójta Gminy Mszana Dolna za wysokie osiągnięcia sportowe w 2022 roku.

Podczas sesji Rady Gminy w dniu 31 lipca br., Karolina Kaleta, w imieniu własnym oraz siostry Weroniki, odebrała nagrodę, z rąk wójta Bolesława Żaby. Gratulacje na ręce biegaczki złożył także Przewodniczący Rady Gminy Mszana Dolna Jan Chorągwicki oraz Zastępca Wójta Katarzyna Szybiak.

Karolina Kaleta jest mieszkanką Kasiny Wielkiej oraz wychowanką LKS Wiśniowa – Osieczany. Narciarstwo biegowe uprawia od dziewięciu lat, a od czterech lat trenuje w kadrze Polski kobiet. W 2022 roku była jedną z najlepszych junierek w kraju, osiągała czołowe miejsca na międzynarodowych zawodach.

Najważniejsze osiągnięcia w 2022 roku:

OSIĄGNIĘCIA MIĘDZYNARODOWE:

- 17 miejsce w biegu sprinterskim stylem dowolnym w Soldier Hollow USA (02.01.2022 r.);
- 11 miejsce w biegu na 7,5 km stylem dowolnym w Soldier Hollow USA (04.01.2022 r.);
- 8 miejsce w biegu sprinterskim stylem dowolnym w kwalifikacji w Soldier Hollow USA (07.01.2022 r.);
- 34 miejsce w biegu na 5 km stylem dowolnym w Lake Creek Nordic Center USA (15.01.2022 r.);
- 36 miejsce w biegu na 10 km stylem klasycznym w Lake Creek Nordic Center USA (16.01.2022 r.);
- 8 miejsce w biegu na 5 km stylem dowolnym w Alaska – Fairbanks USA (02.02.2022 r.);
- 7 miejsce w biegu na 10 km stylem dowolnym w Alaska – Fairbanks USA (05.02.2022 r.);
- 11 miejsce w sztafecie 4x3,3 km podczas Mistrzostw Świata Juniorów w Lygna (23.02.2022 r.);

- 48 miejsce w biegu na 5 km stylem klasycznym podczas Mistrzostw Świata Juniorów w Lygna (25.02.2022 r.);
- 41 miejsce w biegu sprinterskim stylem dowolnym podczas Mistrzostw Świata Juniorów w Lygna (27.02.2022 r.);
- –8 miejsce w biegu sprinterskim stylem klasycznym w Sovereign Lake Nordic Center Kanada (30.11.2022 r.);
- 12 miejsce w biegu sprinterskim stylem dowolnym w Sovereign Lake Nordic Center Kanada (03.12.2022 r.);
- 25 miejsce w biegu na 10 km stylem klasycznym w Sovereign Lake Nordic Center Kanada (04.12.2022 r.);
- 30 miejsce w biegu sprinterskim w St. Ulrich Austria (17.12.2022 r.);
- 16 miejsce w biegu na 10 km stylem dowolnym w St. Ulrich Austria (18.12.2022 r.);
- 3 miejsce w biegu na 5 km stylem klasycznym podczas Slavic Cup/Mistrzostw Polski w Zakopanem (29.12.2022 r.);
- 2 miejsce w biegu na 10 km stylem dowolnym podczas Slavic Cup/Mistrzostw Polski w Zakopanem (30.12.2022 r.);
- **OSIĄGNIĘCIA OGÓLNOPOLSKIE:**
- 3 miejsce w biegu na 5 km stylem klasycznym podczas Mistrzostw Polski Seniorów w Zakopanem (29.12.2022 r.);
- 2 miejsce w biegu na 10 km stylem dowolnym podczas Mistrzostw Polski Seniorów w Zakopanem (30.12.2022 r.);
- 1 miejsce w biegu na 10 km stylem dowolnym podczas Młodzieżowych Mistrzostw Polski w Zakopanem (30.12.2022 r.);

Weronika Kaleta jest wychowanką LKS MARKAM Wiśniowa – Osieczany. Biegi narciarskie trenuje od dziesięciu lat. Obecnie znajduje się w czołówce najlepszych biegaczek narciarskich w kraju, czego potwierdzeniem było powołanie do polskiej reprezentacji na XXIV Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Pekinie w 2022 roku. W 2022 roku reprezentowała Polskę w Pucharze Świata, Tour de Ski, Mistrzostwach Świata U23, startowała także w zawodach w USA.

Najważniejsze osiągnięcia w 2022 roku:

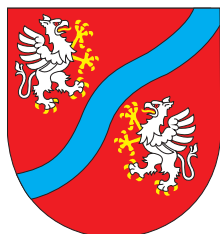
OSIĄGNIĘCIA MIĘDZYNARODOWE:

- 50 miejsce w biegu sprinterskim podczas Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Pekinie (08.02.2022 r.);
- 18 oraz 21 miejsce w biegu sprinterskim oraz na 10 km stylem klasycznym podczas Mistrzostw Świata Juniorów i U23 w Lygna (26.02.2022 r.);
- 9 miejsce w biegu sprinterskim na 5 km w Soldier Hollow USA (10.03.2022 r.);
- 14 miejsce w biegu na 15 km Qhistler Olympic Park Kanada (27.03.2022 r.);
- 7 miejsce w biegu sprinterskim Soldier Hollow USA (07.01.2022 r.);
- 3 miejsce w biegu sprinterskim w Sovereign Lake Nordic Canada Cup (03.12.2022 r.);
- 5 miejsce w biegu sprinterskim w Sovereign Lake Nordic Canada Cup (30.11.2022 r.);
- 12 miejsce w biegu na 10 km w Sovereign Lake Nordic Canada Cup (04.12.2022 r.);
- 10 miejsce w biegu sprinterskim w St. Ulrich Austria Alpen Cup (17.12.2022 r.);
- 1 miejsce w biegu na 5 km w Zakopanem – Slavic Cup (29.12.2022 r.).
- **OSIĄGNIĘCIA OGÓLNOPOLSKIE:**
- 1 miejsce w biegu na 5 km podczas Mistrzostw Polski Seniorów w Zakopanem (29.12.2022 r.).

MONIKA HOMA

800 70 2222
CENTRUM WSPARCIA DLA OSÓB
W STANIE KRYZYSU PSYCHICZNEGO

Gmina Mszana Dolna

Gminny Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy
URZĄD GMINY MSZANA DOLNA

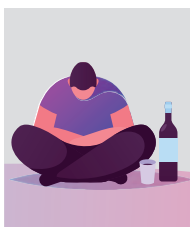
ul. Spadochroniarzy 6, pokój nr 1i 2 (parter)
tel. 1833 19810

DNI TYGODNIA	PSYCHOLOG telefon dostępny w czasie trwania dyżuru: 18 33 19 810	PSYCHOTERAPEUTA SPECJALISTA TERAPII UZALEŻNIEŃ telefon dostępny w czasie trwania dyżuru: 18 33 19 810	KONSULTANT KRYZYSOWY telefon dostępny w czasie trwania dyżuru: 18 33 19 813	PRZEDSTAWICIEL GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH SPECJALISTA W ZAKRESIE PRACY Z OSOBAMI DOŚWIADCZAJĄCYMI PRZEMOCY DOMOWEJ telefon dostępny w czasie trwania dyżuru: 18 33 19 810	PRACOWNIK SOCJALNY Tel. 18 33 10 541
Poniedziałek		15.30 – 17.30			od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu Gminy Mszana Dolna 7.30 – 15.30 Pokój nr 4 (parter)
Wtorek			15.00 – 17.00	15.30 – 18.30	
Środa		15.30 – 17.30			
Czwartek	15.30 – 18.30		15.30 – 17.30		
Piątek					

Mityngi Anonimowych Alkoholików - Grupa LUBOGOSZCZ - odbywają się każdą środę w Mszanie Dolnej, ul. Piłsudskiego 58, w godzinach 18.00 - 20.00. Mityng w pierwszą środę miesiąca jest spotkaniem otwartym. Mityngi w pozostałe środy są zamknięte (tylko osoby z postanowieniem zaprzestania picia mogą dołączyć do spotkania).

Spotkania grupy samopomocowej **AL-ANON** odbywają się w Domu Parafialnym przy parafii św. Michała w Mszanie Dolnej, ul. Jana Pawła II 1A/NR 3, w poniedziałki o godzinie 16.00. Polecamy wcześniejszy kontakt telefoniczny 660 337 043. AL-ANON jest wspólnotą krewnych i przyjaciół alkoholików. Powstała, aby rozwiązywać wspólne problemy przez dzielenie się swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją. Bazuje na przekonaniu, że alkoholizm jest chorobą rodzinną i że zmiana nastawienia może przyczynić się do jej wyleczenia.

Komisariat Policji w Mszanie Dolnej - tel. 478 345 650

Zapraszamy Mieszkańców Gminy Mszana Dolna do korzystania z bezpłatnej pomocy, a w szczególności osoby doświadczające przemocy domowej, uzależnione, będące w kryzysie psychicznym, przeżywające trudności w związku z problemem alkoholowym osoby bliskiej, osoby po zakończonym leczeniu odwykowym, a także rodziców potrzebujących wsparcia w sytuacjach kryzysowych dotyczących dzieci.

W czasie dyżurów można skorzystać również z pomocy w formie telefonicznej.

Każdy może otworzyć się na pomoc.